

71 428

# JUS

# standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — beograd

**5**

standardizacija br. 5 strana 149 — 182 maj 1975. beograd







## Sadržaj

komentar nekih odredbi Pravilnika o kvalitetu proizvoda od mesa (Sl. list SFRJ 29/74), (Dr Života Živković) .....	151
komentar uz predlog novog jugoslovenskog standarda JUS A.D0.115 — Kodovi za predstavljanje naziva zemalja (Mirko Ristić, dipl. ing.) .....	156
anotacije predloga standarda za javnu diskusiju iz oblasti:.....	159
— poljoprivrede .....	159
— plastičnih masa .....	159
— okova za građevinsku stolariju .....	160
anotacije predloga pravilnika i tehničkih propisa iz oblasti: .....	161
— kakao-proizvoda i proizvoda sličnih čokoladi i dela pravilnika koji se odnosi na bonbone....	161
ispravke, izmene i dopune .....	161
objavljeni jugoslovenski standardi .....	162
međunarodna standardizacija .....	163
— primljena dokumentacija .....	165
— kalendar zasedanja .....	170
— informacije ISO .....	175
pregled primljenih važnijih inostranih standarda .....	177
nove knjige .....	182

## Contents

Comments on some clauses of the meat quality regulation (Dr Života Živković) .....	151
Comments on the new Yugoslav draft standard JUS A.D0.115 — Code for the representation of names of countries (Mirko Ristić, dipl. ing.) .....	156
Draft standards available for public discussion from the fields .....	159
— agriculture .....	159
— plastics .....	159
— builders' hardware .....	160
Draft technical rules available for public discussion from the fields:	
— cocoa products and products similar to chocolate and part of the regulation related to bonbons .....	161
Errata, amendments, addenda .....	161
Yugoslav published standards .....	162
ISO and IEC documentation .....	163
— newly reached documentation .....	165
— meetings calendar .....	170
— ISO information .....	175
Reached foreign standards survey .....	177

# standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda  
za standardizaciju — beograd

5

maj

1975.

strana 149 — 182

## IZDAVAČ

Jugoslovenski zavod za standardizaciju,  
Cara Uroša 54  
Beograd  
Telefon 634-322  
P. F. 933

## ODGOVORNI UREDNIK

Milan KRAJNOVIĆ, dipl. ecc.

## REDAKCIONI ODBOR

Slavoljub ĐORĐEVIĆ, Đuka LISICA,  
Mara MATIĆ, Srboljub STOJKOVIĆ,  
Branislav TEŠIĆ, Olga VELJANOVIĆ

## UREDNIK ZA ŠTAMPU

Marija KRISTARIĆ

## TEHNIČKI UREDNIK

Dragutin MILOŠEVIĆ

## PRODAVNICA JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd  
Cena pojedinom primerku din. 12. —  
Godišnja pretplata din. 120. — Pretplatu slati ne-  
posredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog za-  
voda za standardizaciju, Beograd, Ul. Kneza Mi-  
loša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na evidentni račun  
60805-845-614  
Telefon: 641-965

## STANDARDOTEKA

Generala Ždanova 28  
Telefon 341-401

## ŠTAMPA:

Beogradski izdavačko-grafički zavod  
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17.

Aktom Republičkog sekretarijata za kulturu SRS  
br. 413—81/74—02 od 4. II 1974. godine ovo  
izdanje je oslobođeno poreza na promet proizvoda.





pozivamo sve naše čitaoce, saradnike iz oblasti  
standardizacije, stručnjake svih grana privrede

na saradnju u našem  
biltenu »standardizacija«

dopise, članke, pitanja, mišljenja i predloge slati  
na adresu izdavača.

Redakcija



# komentar nekih odredbi Pravilnika o kvalitetu proizvoda od mesa

(Sl. list SFRJ 29/74)

Dr Života Živković

Prema materiji koju obrađuje, ovaj Pravilnik je podeljen na osam glava.

U I glavi od člana 1. do zaključno 14. propisane su opšte odredbe koje važe za sve proizvode od mesa, ako ovim pravilnikom nije drugačije određeno. Glava II sadrži samo jedan član u kome se kroz 18 tačaka daje značenje pojedinih izraza odnosno bliža objašnjenja.

U glavi III od čl. 13. do zaključno 21. reguliše se: (1) pitanje »osnovnih sastojaka« (meso stoke za klanje razvrstano u četiri kategorije, slanina i iznutrice), a zatim (2), »dodatnih sastojaka« i aditiva koji se mogu upotrebljavati u proizvodnji proizvoda od mesa.

Od člana 22. do zaključno 151. obuhvaćeni su pojedini proizvodi od mesa stoke za klanje.

Glava IV kroz 1. član govori o proizvodnji i uslovi- ma za stavljanje u promet proizvoda od mesa kopitara.

Glava V daje bliže odredbe za proizvode od mesa peradi, zatim dolazi glava VI koja obuhvata proizvode od mesa divljači, glava VII proizvode od mesa manje vrednosti, a na kraju glava VIII gde su propisani uslovi za pakovanje, transporto- vanje i čuvanje proizvoda od mesa.

U daljem izlaganju komentarisaćemo neke odredbe onih članova Pravilnika koji, prema dobijenim primedbama, nisu dovoljno jasni.

## Član 2.

Pravilnik predviđa dve grupe proizvoda. Prvu grupu čine proizvodi koji su pojedinačno pobrojani kao što su: zimski salama (čl. 40) sremska kobasica (čl. 41) itd. Drugu grupu čine proizvodi koji se proizvode na osnovu proizvođačkih specifikacija. Prema Zakonu o jugoslovenskim standardima i normama kvaliteta proizvoda (Sl. list SFRJ 2/74) proizvođačka specifikacija se mora doneti pre početka proizvodnje onog proizvoda za koji je doneta.

## Član 4.

Ovaj član obavezuje da svi proizvodi od mesa koji se stave u promet moraju biti deklarirani na način propisan ovim Pravilnikom.

## Član 12.

Ovim članom bliže se određuje značenje pojedinih izraza, odnosno daju tumačenja.

U tački 13. ovoga člana govori se o emulziji kao homogenoj smeši masnog tkiva svinja ili goveda i vode, dobivene upotrebom proteinskih preparata. Vidi se da je data mogućnost biranja belančevine koju će proizvođač upotrebiti kao emulgator jer se navode: natrijum kazeinat mišićni proteini, proteini kvasca, odn. biljni proteini gde spada i koncentrat soje i dr. mada je u zagradi naveden samo izolat soje.

Ovde je od osnovnih sastojaka navedeno masno tkivo ali ništa ne ukazuje da proizvođač ne može koristiti kvalitetnu mast za spravljanje emulzije. U tački 17. daje se bliže objašnjenje osnovnih sastojaka. Vidi se da osnovne sastojke čini meso stoke za klanje svih kategorija, slanina i iznutrice. Pod slaninom u ovom slučaju treba podrazumevati: čvrsto mesno tkivo i masno tkivo. Slanina je definisana u stavu 1. član 129. ovoga Pravilnika. U tački 18. definišu se dodatni sastojci.

## Član 14.

Prema stavu 2. tačka 3. meso svinjskih glava spada u III kategoriju. Po ovome bi bilo logično zaključiti da se meso svinjskih glava može koristiti u sve proizvode gde je dozvoljena upotreba mesa III kategorije. Međutim ovo isključuje stav 3. istoga člana koji nalaže da meso svinjskih glava može da se koristi jedino u kuvanim kobasicama i proizvodima koji su deklarirani kao specijaliteti od svinjskih glava. Ako se pogleda meso cele iskorišćene goveđe glave koje se ubraja u IV kategoriju i mogućnost da se ovo koristi u »druge vrste polutrajnih kobasica« (član 53.), jasno je da je korišćenje mesa svinjskih glava ograničeno na jednu grupu proizvoda i pored toga što pripada III klasi neodrživo.

## Član 18.

Bliže reguliše materiju dodatnih sastojaka i aditiva. U stavu 1. obuhvaćene su dve grupe dodatnih sastojaka koji se mogu dodavati u sve proizvode od mesa a) kuhinjska so, začini i njihovi ekstrakti čija



se upotreba ne mora deklarirati i b) proizvodi biljnog i životinjskog porekla koji se smatraju delikatesima (pavlaka, pasta od ribe, šećer, sirće, vina, vinjaci i sl.), koji se moraju deklarirati ako su dodati proizvodu. Mada je jasno s kakvim se ciljem dodaju ovi delikatesi, njima se u proizvodu ne može zameniti predviđena količina mesa.

Za razliku od dodatnih sastojaka iz stava 1. koji se mogu dodavati svim proizvodima od mesa, u stavu 2. pobrojani su dodatni sastojci koji se mogu dodavati, samo ako je to ovim Pravilnikom predviđeno.

U stavu 3 pobrojani su aditivi koji se mogu upotrebiti u proizvodnji proizvoda od mesa. Bez obzira na odredbe u vezi sa deklariranjem (dati u čl. 43, 54, 61, 74, 96, 106, 107, 128, 136, 145, i 151) već ovim članom propisana je obaveza deklariranja aditiva, što je u skladu sa članom 11. Zakona o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe (Sl. list SFRJ 71/72).

Mada pomenuti Zakon propisuje deklariranje aditiva, pri deklariranju soli za salamurenje osnovno je da se prikaže količina nitrata i nitrita u procentima ili u miligramima/1.000 g.

Askorbinska kiselina se može deklarirati kao vitamin C.

Pošto na ukus utiče više faktora, sigurno je da će dodati sastojci predviđeni ovim Pravilnikom imati svoj udeo.

Na osnovu sopstvenih kao i inostranih iskustava, naši stručnjaci su predložili, što je ovim Pravilnikom usvojeno, pa će hidrolizati kvasca i biljnih belančevina moći da se koriste u određenim količinama u proizvodnji proizvoda od mesa.

Prema članu 122 b Pravilnika o kvalitetu kafe i surogata od kafe, čaja . . . ., (Sl. list SFRJ 22/63, 2/64, 25/65, 50/66, 10/67, 54/76 i 27/71), za proizvodnju veštačkih aroma predviđena je obavezna proizvođačka specifikacija. Iz nje se može videti sastav koncentrata dima i svi drugi neophodni sastojci koji prema odredbama stava 3. člana 10. ovoga Pravilnika moraju biti deklarirani.

U stavu 6. istoga člana se kaže da se hidralizati kvasca, biljnih proteina, askorbinska i izoaskorbinska kiselina dodaju proizvodima od mesa u količinama uobičajenim u proizvođačkoj praksi. Ovde nije ograničena količina pobrojanih sastojaka. Međutim, nije ni potrebno, jer veća količina askorbinske i izoaskorbinske kiseline dovodi do negativne promene ukusa, a to odmah znači, u najmanju ruku, smanjenje prometa odnosno, u težim slučajevima, do odbacivanja jer ne odgovara propisanom kvalitetu. Količina ostalih sastojaka iz istog stava, ograničena je članom 20.

#### Član 20.

Ovim članom se daje mogućnost korišćenja malomasnog sojinog brašna, malomasnog sojinog griza do 3%, strukturnih biljnih proteina u dehi-

drisanom stanju do 4%, kao i glutena i drugih namirnica i njihovih kombinacija do 20% u proizvodima od mesa za koje ovim Pravilnikom nije drugačije određeno. Bez obzira na odredbe kojima će se regulirati deklaracija, stav 7 ovoga člana govori o obavezi deklariranja dodatnih sastojaka iz stava 1.

Vidi se da je u stavu 1. predviđena mogućnost korišćenja glutena i drugih namirnica do 20% nezavisno od količine prethodno pobrojanih sastojaka.

Malomasno sojino brašno, malomasni sojin griz i pivski kvasac dodaju se kumulativno do 3% zajedno, a ne svaki po 3%.

Stavom 5. je regulirano da strukturni proteini koji se stavljaju u promet moraju imati prirodnu boju, izgled i miris. Ovde se radi o proteinima od soje kojima je data struktura, a time i druge osobine određenog mesa, pa je logično da će prirodna boja strukturnog proteina biti boja mesa koje će zameniti

#### Član 27.

Dodatne sastojke u smislu ovoga Pravilnika definiše član 12. pod br. 18, odakle se vidi da su to prehrambeni proizvodi koji se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda od mesa.

Aditivi su sredstva koja se dodaju prehrambenim proizvodima, radi produženja njihovog trajanja, odnosno održavanja i poboljšanja njihove biološke vrednosti, boljeg izgleda, ukusa i mirisa i lakšeg tehnološkog postupka pri proizvodnji i upotrebi. Aditivi najčešće nisu prehrambeni proizvodi. Prema tome, bez obzira što se ne smatraju dodatnim sastojcima u smislu ovoga Pravilnika, aditivi su dodaci koji podležu obavezi deklariranja.

#### Član 33.

Ovaj član bliže reguliše omotače za kobasice; govori o prirodnim omotačima i navodi šta sve može da posluži kao prirodni a zatim veštački omotač; propisuje da se veštački obojeni omotači mogu koristiti pod uslovom da boja ne prelazi na sadržaj proizvoda i da se ne rastvara u nekoj od njegovih komponenti.

Veštački obojeni omotač se može koristiti i kada to posebno nije naglašeno, ako ispunjava ove uslove člana 33.

#### Član 35.

Kada se kaže da se može koristiti meso I, II i III, ili meso I ili II ili III kategorije, znači da se za taj proizvod može koristiti meso svih pobrojanih kategorija.

Međutim, u slučaju kada se kaže kao u članu 27, »usitnjeno oblikovano meso proizvodi se od mesa I, II i III kategorije«, ili u članu 72 »jetrena pašteta



sadrži najmanje 10% mesa I, II, III, i IV kategorije«, misli se da u tom istom mlevenom mesu ili u toj istoj pašteti, istovremeno može da se nađe meso svih pobrojanih kategorija.

U slučajevima gde se kao u članu 35. kaže da se trajne kobasice prave od usitnjenog mesa I ili II kategorije, misli se na meso I, ali se predviđa i mogućnost korišćenja i mesa II kategorije. S obzirom da Pravilnik propisuje minimalni kvalitet, to praktično znači da će trajna kobasica iz čl. 35. odgovarati iako je napravljena od mesa II kategorije, ali sigurno znači i to da će biti kvalitetnija ako je od mesa I kategorije. Vidi se da je ovo samo jedna od mogućnosti za poboljšanje kvaliteta nekih proizvoda.

#### Član 42.

Pod »belančevinama mleka« u stavu 5. treba podrazumevati natrijum kazeinat, jer je iz mleka sem masti, posebnim postupkom odstranjen i mlečni šećer, tako da su praktično ostale samo belančevine.

Mleko u prahu, koje je bogato belančevinama, ne bi moglo da se svrsta u istu grupu jer sadrži oko 50% laktoze.

#### Član 43.

Ovaj član bliže reguliše šta sve mora da sadrži deklaracija trajnih kobasica.

Na prvi pogled izgleda da se traži previše osnovnih podataka kao što su npr. firma i naziv i sedište proizvođača. Međutim, pošto pojedine organizacije imaju u svom sastavu više OOUR-a, moglo bi da

se dogodi da zbog nepotpunih podataka ne može da se ustanovi ko je proizvođač. Nema ograničenja u korišćenju skraćenih naziva što je regulisano najnovijom registracijom kod privrednih sudova. Pored ovoga, deklaracija trajnih kobasica mora da sadrži i podatke o vrsti i količini upotrebljenih aditiva i drugih dodatanih sastojaka. Ovaj deo obavezuje proizvođača da deklarise sve dodatne sastojke bez obzira da li su dodati prema čl. 20. ili 42.

#### Član 50.

U proizvodnji letnjih kobasica, kako je navedeno, koristi se usitnjeno svinjsko meso I i II kategorije, mesno testo do 20% i masna tkiva do 20%.

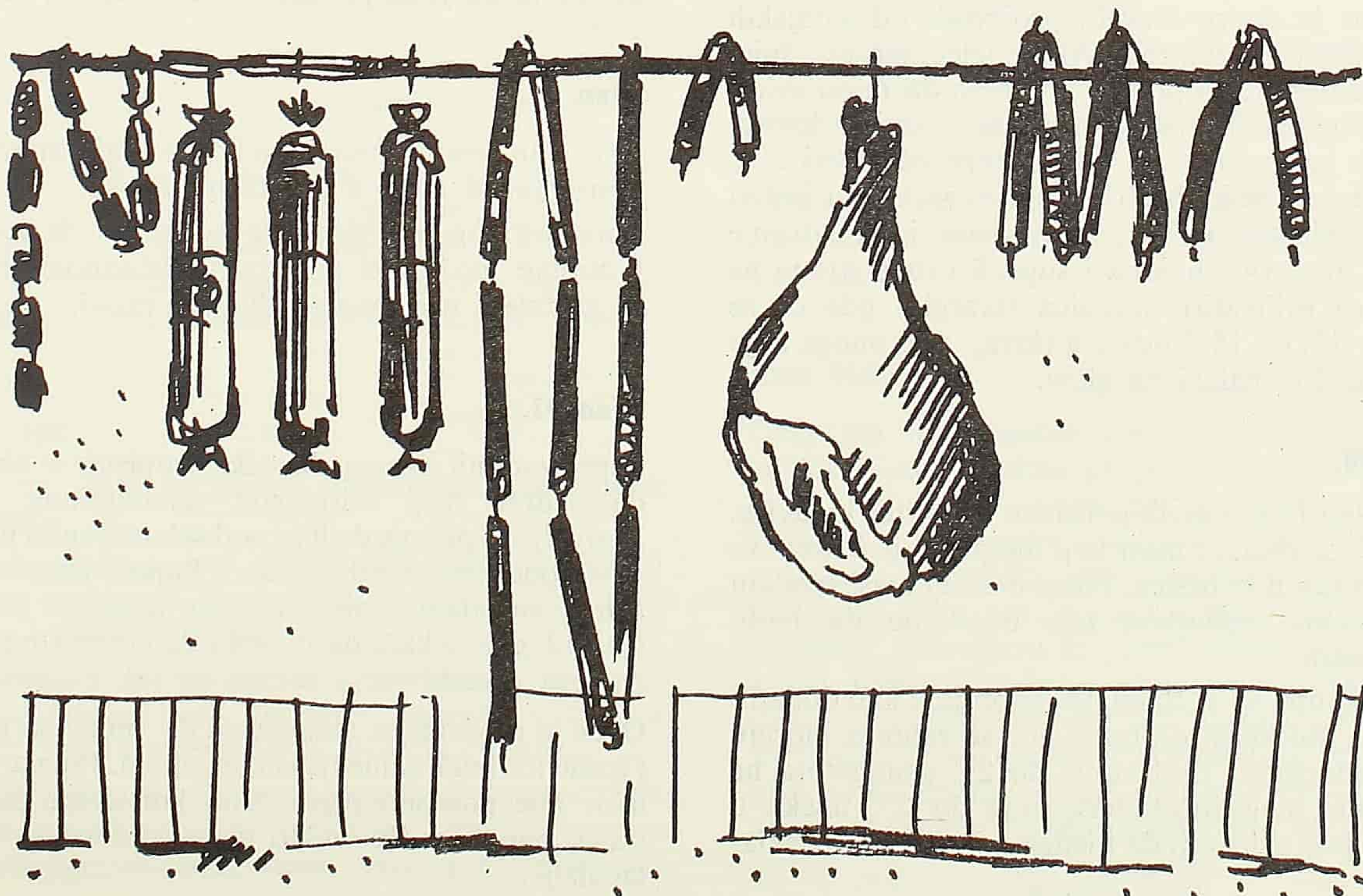
Vidi se da je u tački u kojoj se govori o usitnjenom mesu izostavljeno goveđe. Međutim, ono nije zabranjeno a to znači da se može dodavati u obliku mesnog testa.

#### Član 52.

Za sve pobrojane trajne i polutrajne kobasice pojedinačno je navedena vrsta creva koja se može koristiti. U slučaju goveđih kobasica iz čl. 52, dozvoljeno je korišćenje samo goveđih ili svinjskih tankih creva, što znači da ne dolaze u obzir veštački omotači.

#### Član 53.

Ovaj član bliže reguliše »druge vrste polutrajnih kobasica« koje se proizvode po proizvođačkoj specifikaciji.





U drugom stavu se govori da ove kobasice mogu da sadrže od 20 do 50% mesnog testa a moraju da sadrži najmanje 25% mesa svih kategorija. Ovim je omogućeno korišćenje mesa svih kategorija ali nije isključena mogućnost da se proizvede polutrajna kobasica, po proizvođačkoj specifikaciji u kojoj će preovladavati meso jedne kategorije, a da nije učinjen prekršaj.

#### Član 54.

Deklaracija za polutrajne kobasice mora da sadrži, pored ostalog, ne samo vrstu već i količinu aditiva i dodatih sastojaka. I ovde se deklariraju sastojci koji ne spadaju u »osnovne sastojke«, bez obzira što je najčešće ograničena količina do koje se mogu dodavati.

Deklaracija se stavlja na omotač ili etiketu, ali ne postoji obaveza da svaka kobasica mora da je nosi. Dovoljno je ako se etiketa postavi vidno ispred niza kobasica u vitrini ili okači na veći broj, ako se prodaju u nizovima ili parovima. Osnovno je da potrošač, a takođe i kontrolni organ, može lako da vidi deklaraciju.

#### Član 61.

Ovim članom se bliže reguliše deklaracija za barene kobasice kao što su hrenovke, safalade, pariske kobasice, ekstra kobasice i druge vrste ovih kobasica koje se mogu proizvoditi na osnovu proizvođačke specifikacije. Takođe se moraju deklarirati aditivi i dodatni sastojci kao u čl. 54.

#### Član 69.

Poznato je da se švargla proizvodi od svinjskih glava, kožica i iznutrica. Ako pogledamo objašnjenje dato u članu 14 pod 3. videćemo da meso svinjskih glava obuhvata sve mekane i jestive delove. Odavde jasno izlazi da se ne može očekivati 50% čistog mesa, već tih 50% čine svi mekani i jestivi delovi svinjske glave. Dozvoljeno je korišćenje kožica, iznutrica bujona i supe. S druge strane ne može se prihvatiti tlačenica (švargla) gde će se dodati više od 15% masnog tkiva, sem onoga koje se normalno nalazi na glavi.

#### Član 70.

Ovaj član bliže određuje uslove i kvalitet krvavice. Navode se čvarci i mast koji mogu ući u sastav ove vrste kuvanih kobasica. Pošto čvarci i mast spadaju u »osnovne sastojke«, nije obavezno da budu deklarirani.

Bujon i supa su u članu 18. nabrojani kao dodatni sastojci, što znači da tamo gde se zahteva moraju biti deklarirani. Dodavanje do 2% emulgatora ne isključuje mogućnost dodavanja do 2% mleka u prahu, pod uslovom da i jedno i drugo bude deklarirano.

#### Član 72.

U proizvodnji jetrene paštete između ostalog određeno je dodavanje supe. Međutim, supa može biti zamenjena bujonom koji je kvalitetnija sirovina.

#### Član 73.

Mleko u prahu i obrano mleko u prahu spadaju u dodatne sastojke. Ako je to ovim pravilnikom određeno, mogu se dodavati u proizvode od mesa.

#### Član 74.

Ovde se deklaracija malo razlikuje. Dovoljno je da se dodatni sastojci nabroje, što znači da nije obavezno navoditi i količine, mada se ne sme ići na veće količine od propisanih za ovu grupu proizvoda. Iako aditivi nisu navedeni, moraju se deklarirati na osnovu Zakona o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe (Sl. list SFRJ 71/72).

#### Član 77.

Ovaj član bliže reguliše uslove koje moraju ispunjavati konzerve. U tačkama od 1. do zaključno 7. govori se o uslovima kojima mora da odgovori limenka. Između ostalog u tački 6 nalaže se da unutrašnja površina limenke mora biti zaštićena prevlakom laka, otpornog prema dejstvu sadržaja limenke. Međutim, kroz tačku 7 dozvoljava se mogućnost malih promena unutrašnje površine, koji se mogu zapaziti golim okom. Ograničava se na taj način što se propisuje da te, nastale mrke odn. crne mrlje ne prelaze u većoj meri na sadržaj.

#### Član 86.

Ovaj član govori o uslovima koje moraju ispunjavati konzerve od mesa u sopstvenom sosu.

Pored ostalog, predviđena je mogućnost da površina konzerve može biti prekrivena želatinom (mislilo se na žele) i naslagama izdvojene masti.

#### Član 91.

U proizvodnji mesnog doručka propisuje se obaveza da sadrži 80% usitnjenog salamurenog mesa. Postavlja se pitanje da li se pod salamurenim mesom može podrazumevati i meso u kuperu izmešano sa solima za salamurenje. Odgovor je dat u tački 2. član 12. gde se kaže da se pod salamurenjem podrazumeva obrada mesa solima za salamurenje.

Ovde je predviđena mogućnost da polovina kožica i iznutrica bude zamenjena emulzijom. Prema tome, iako nije posebno predviđeno korišćenje masnog tkiva, ono se može dodati u mesni doručak preko emulzije.



**Član 92.**

Ovaj član propisuje bliže uslove za »druge vrste konzervi« od usitnjenog mesa koje se mogu proizvoditi na osnovu proizvođačke specifikacije. Uslov je da ove konzerve moraju odgovarati uslovima iz čl. 88. i 89. ovog Pravilnika, gde je rečeno da se mogu dodavati »dodatni sastojci«.

**Član 94.**

Ovim članom se propisuje da konzerve od fino usitnjenog mesa mogu da se proizvode i stavljaju u promet samo pod nazivom »narezak«.

Ovim Pravilnikom propisani su minimalni uslovi koje u pogledu osnovnih i dodatnih sastojaka, a time i organoleptičnih osobina, moraju da ispunjavaju proizvodi od mesa. Znači da se daje mogućnost proizvodnje kvalitetnijih proizvoda, ali se ovo ne propisuje.

**Član 96.**

U stavu 2. ovoga člana kaže se da jela u limenkama mogu biti obogaćena vitaminima i proteinima biljnog i životinjskog porekla.

Mislilo se na dodatne sastojke bogate proteinima kao što su: mleko u prahu, riba, proizvodi od soje i dr.

**Član 98.**

Shodno članu 96. stav 2. mogu se i u proizvodnji gulaša dodavati vitamini i proteini biljnog i životinjskog porekla.

**Član 106.**

Ovaj član bliže propisuje šta sve mora da obuhvati deklaracija za konzerve. Ove je bitno da se prema zahtevima tačke 5. deklariše »sastav proizvoda po količinskom redosledu«. To znači da se ne unose podaci o količinama pojedinog sastojka konzerve. Međutim, deklaracija za konzerve mora da sadrži i podatak o vrsti upotrebljenog mesa, a zatim o vrsti dodatnih sastojaka iz čl. 18. stav 3. Međutim, dodata količina iznutrica mora se izraziti i količinski.

**Član 110.**

U ovom članu se govori o deklaraciji za gotova smrznuta jela.

Pored ostaloga, ova deklaracija mora da sadrži sastav proizvoda po količini osnovnih sastojaka (mesa, proizvodi od mesa).

Obavezno je istovremeno deklarirati i vrstu upotrebljenog mesa (svinjsko, goveđe i dr.), a zatim i vrstu iznutrice (jetra, srce, bubrezi itd.).

Prema tome, iz deklaracije za gotova smrznuta jela mora se videti količina osnovnog sastojka, a uz to i vrsta upotrebljenog mesa. Ako su jelu dodavani

vitamini i proteini biljnog i životinjskog porekla (član 107), to se mora posebno deklarirati. Ostali dodatni sastojci deklarišu se samo po vrsti, tj. nabrajaju se.

**Član 113.**

Prema odredbama člana 19. nije predviđena mogućnost korišćenja polifosfata u proizvodnji polutrajnih, termički obrađenih suvomesnatih proizvoda.

**Član 128.**

Deklaracija za suvomesnate proizvode je znatno kraća. Osnovno je da se označi da li je proizvod trajan ili polutrajn uz naziv proizvoda. Stavlja se na proizvod ili na etiketu koja se pričvršćuje uz proizvod. Kod manjih komada, može veći broj proizvoda imati zajedničku deklaraciju.

**Član 136.**

U ovom članu se govori o deklaraciji za slaninu, koja mora da sadrži naziv proizvoda i oznaku oblika termičke obrade, npr. sirova, soljena i kuvana slanina. Kao i za sve proizvode od mesa, firma i naziv i sedište proizvođača, obavezno se unose u deklaraciju.

**Član 151.**

Ovaj član obuhvata deklarisanje »ostalih proizvoda od mesa stoke za klanje«. Ovde su pobrojana jela u želeu, mesne salate, pihtije, kao i druge vrste sličnih proizvoda koji se mogu proizvoditi po proizvođačkoj specifikaciji.

Sem podataka o proizvođaču, traži se naziv proizvoda (pihtije, mesna salata i dr.), kao i datum proizvodnje za proizvod koji se stavlja u promet u originalnom pakovanju.

Obavezu deklarisanja aditiva (ako se dodaju) reguliše Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica.

**Član 165.**

Ovaj član bliže reguliše uslove pakovanja odnosno ambalažu za pojedine grupe proizvoda od mesa. Uslovi su nešto strožiji pri pakovanju kuvanih kobasica i proizvoda iz čl. 147. nego recimo pri pakovanju kobasica, suvomesnatih proizvoda i konzervi. Tako npr. u slučaju pakovanja barenih kobasica, dozvoljava se pored ostalog i kartonska kutija, ali plastificirana i sa spoljašnje i sa unutrašnje strane, i pored toga što ambalaža od drveta ili kartona u koju se pakuju proizvodi iz st. 1. mora biti sa unutrašnje strane obložena čistom belom neupotrebljenom hartijom ili folijom od plastičnih masa.





# komentar

## uz predlog novog jugoslovenskog standarda

### JUS A. DO. 115

### — kodovi za predstavljanje naziva zemalja

Mirko Ristić, dipl. ing.

U prošlom broju Biltena objavljen je predlog standarda kodova za predstavljanje naziva zemalja (predlog br. . . .), izrađen na osnovu međunarodnog standarda ISO 3166 — 1974, »Codes for representation of names of countries«.

Prema komentaru datom u ISO — Press-service, od 4. februara 1975. godine, ISO je uspeo, tri godine posle sastanka predstavnika raznih međunarodnih organizacija, da dobije međunarodnu saglasnost za jedinstveni sistem predstavljanja i kodiranja imena zemalja.

Rezultat te saglasnosti je međunarodni standard ISO 3166, izrađen uz saradnju još drugih međunarodnih organizacija: Saveta za carinsku saradnju (CCC), Međunarodnog telegrafskog i telefonskog konsultativnog komiteta (CCITT), Ekonomske komisije Ujedinjenih Nacija, za Evropu (ECE), Organizacije Ujedinjenih Nacija za ishranu i poljoprivredu (FAO), Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA), Međunarodnog udruženja za vazdušni transport (IATA), Međunarodne komore za trgovinu (ICC), Međunarodne komore za pomorsku trgovinu (ICS), Međunarodne federacije bibliotekarskih udruženja (IFLA), Međunarodnog biroa za rad (ILO), Međunarodne unije za telekomunikaciju (ITU), Međunarodne unije za železnice (UIC), Organizacije Ujedinjenih Nacija (NN), Konferencije Ujedinjenih Nacija za trgovinu i razvoj (UNCTAD), Univerzalne poštanske unije (UPU), Svetske organizacije za intelektualnu svojinu (WIPO), i Svetske organizacije za zdravlje (WHD).

U odnosu na situaciju kakva je zatečena od ranije, na ranije postojeće suprotnosti, na specijalne tehničke zahteve, nacionalne osetljivosti i psihološke i političke prepreke, pojava pomenutog međunarodnog standarda svakako predstavlja značajan uspeh. Očekuje se da će ga sada veliki broj organizacija usvojiti bez odlaganja. Jedna preporuka u tom smislu je već data od strane Ekonomske komisije Ujedinjenih Nacija za Evropu (ECE), a veći broj drugih organizacija su već izrazile svoju nameru da odmah prihvate ovaj novi sistem. To su Statistički biro UN; Svetska organizacija za intelektualnu svojinu (WIPO), Međunarodna komora za pomorsku trgovinu (ICS), Međunarodno udruženje za vazdušni transport (IATA) i Američki Odsek za

trgovinu čiji je »Federal Information Processing Standard Code« (FIPS 10) služio kao baza za kodove korišćene od strane raznih organizacija, kao što su Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA), UNESCO i OTAN. Druge organizacije su u toku proučavanja mogućnosti napuštanja svojih tradicionalnih kodova u korist ISO-kodova.

Nesumnjivo je da je ISO-sistem uspeo da zameni zamršenu raznovrsnost kodova koji su do sada upotrebljavani za predstavljanje zemalja: jedni su koristili slova, a drugi brojke, za isto tako različite potrebe kao što su oznake nacionalnosti za automobile i avione, signali raspoznavanja za brodove i radiostanice, međunarodni telefon, teleprinterske komunikacije, oznake nacionalnosti prilikom sportskih manifestacija, i za korišćenje u raznim drugim slučajevima gde se poziva na određenu zemlju. Utvrđeno je da uglavnom ima malo ili nimalo slaganja između ovih različitih kodova, što je očigledno činilo prepreku komunikacijama na svetskom nivou. Potreba da se racionalizuju i usaglaše kodovi koji se koriste postala je veoma hitna, imajući u vidu rastuću upotrebu kompjutera od strane međunarodnih agencija, izdavača, informacionih sistema, dokumentalista i dr.

U principu, ISO-rešenje je jedan alfabetski kôd sa dva slova (kod zemalja ISO Alpha 2) namenjen za opštu upotrebu i preporučen za međunarodnu razmenu informacija. Alternativni kôd sa tri slova (ISO Alpha-3) je predviđen za specijalne namene, u slučaju kada se oceni da kod Alpha-2 ne bi odgovarao. Sada je u toku i rad na pripremi jednog numeričkog koda, ali se u tome nailazi na više teškoća.

U idejnoj zamisli ISO-alfabetskog koda težilo se ugradnji najpogodnijih elemenata onih kodova koji već postoje u širokoj upotrebi (kao npr. onih koji se koriste za označavanje drumskih vozila), a da se pri tome ne ostaje vezan ni za jedan od njih. Osnovni princip je bio da se postigne maksimalna vizuelna vrednost, poštujući istovremeno ime zemlje kako se izgovara na nekom od svetskih jezika, u većini slučajeva na engleskom ili francuskom jeziku. Tako su, na primer, često usvajana dva ili tri prva slova: BR i BRA za Brazil; BU i BUR za Burmu; GH i GHA za Ganu, itd. U



drugim slučajevima ovo je postignuto korišćenjem karakterističnih suglasnika: HK i HKG za Honkong; PZ i PCZ za Zonu Panamskog kanala, itd. Međutim bilo je teškoća u slučajevima kada su prva slova imena zemalja identična (npr. Niger — Nigerija, Austrija — Australija). Bilo je slučajeva, na primer, da i pet zemalja imaju imena koja počinju sa MAL: Malawi (MW i MWI), Malezija (MY i MYS), Maldiv (MV i KDV), Mali (ML i MLI), Malta (MT i MLT). Pet drugih zemalja počinju sa MA: Macao (MO i MAC), Madagaskar (MG i MDG), Martinik (MQ i MTQ), Mauritania (MR i MRT), Mauricius (MU i MUS).

Za Saveznu Republiku Nemačku, po ISO-standardu predviđeno je DE i DEU (od DEUTSCHLAND), međutim, naknadno su u vezi s tim iskršli problemi, o čemu je pisano i u listu »Politika« od 22. februara 1975. u rubrici »Diplomatska pošta« pod naslovom »Nemci i Nemci u skraćenicama«. Vlada Savezne Republike Nemačke je dala izjavu preko svog predstavnika da nema nameru da dosadašnju oznaku »D« prekrsti bilo u DE bilo u DEU. Ovaj problem da se ostane pri »D« možda i nije tehnički nerešiv, ako se ima u vidu da po ISO-7-bitnom kodu, po standardu ISO 646, postoji znak praznog mesta. Ako bi se, dakle, pri zapisivanju uz »D« ostavljalo jedno odnosno dva prazna mesta pod kojima bi se, po potrebi, podrazumevala slova »E« odnosno »EU«, ostavljajući svakako i mogućnost da u razmeni informacija između trećih lica, iz tehničkih razloga, može da se piše i DE odnosno DEU.

U vezi sa ovim treba reći da bi problem bio tehnički svakako teži ako bi neko zahtevao da u oznaci umesto drugog odnosno drugog i trećeg slova stoje neka druga slova koja bi bila u koliziji sa oznakama ostalih zemalja, ili, pak, ako bi neko zahtevao da u oznaci bude više od dva odnosno tri slova.

Primeri radi, u sledećoj tablici daju se kodne oznake nekih zemalja prema ISO-kodovima po standardu ISO 3166:

	ISO Alpha-2	ISO Alpha-3
Australia (Australia)	AU	AUS
Austria (Austrija)	AT	AUT
Bulgaria (NRB)	BG	BGR
Canada (Kanada)	CA	CAN
China (Kina)	CN	CHN
Congo (Kongo)	CG	COG
Czechoslovakia (ČSR)	CS	CSK
Egypt (Arapska Republika Egipat)	EG	EGY
France (Francuska)	FR	FRA
German Democratic Republic (NDR)	DD	DDR

ISO Alpha-2 ISO Alpha-3

Hungary (NRM)	HU	HUN
Federal Republic of Germany (Savezna Republika Nemačka)	DE	DEU
India (Indija)	IN	IND
Jamaica (Jamajka)	JA	JAM
Japan (Japan)	JP	JPN
Namibia (Namibija)	NA	NAM
New Zealand (Novi Zeland)	NZ	NZL
Poland (NRP)	PL	POL
Portugal (Portugalija)	PT	PRT
Romania (SRR)	RO	ROM
Sweden (Švedska)	SE	SWE
Switzerland (Švajcarska)	CH	CHE
Turkey (Turska)	TR	TUR
United Kingdom (Velika Britanija)	GB	GBR
USA (USA)	US	USA
USSR (SSSR)	SU	SUN
Zambia (Zambija)	ZM	ZMB
Yugoslavia (SFRJ)	YU	YUG

Na kraju, navedimo još nekoliko napomena koje je ISO u vezi sa ovim predmetom naročito isticao: — u jednoj primedbi na početku, ISO jasno podvlači da su kodirana samo suštinska imena. Zadatak ISO-a nije da uzima učešće u polemikama o legalnom statusu bilo koje teritorije ili graničnog područja. U sadašnjem trenutku ISO pokriva spisak od ukupno 223 suštinska naziva;

— nije se smeo prevideti ni emotivni značaj simbola kodova. Sve što je moglo da odražava politički status jednog suštinskog naziva izbegavano je koliko je god bilo moguće. Otuda reči kao: »kraljevina«, »republika«, itd. nisu korišćene kao osnova koda. Isto tako, izbegavana su kolonijalna obeležja. Ukratko, nastojalo se da izabrani simboli budu što je moguće više neutralni, tako da se time izbegne eventualno kasnija potreba za njihovom modifikacijom.

— u principu nije teško izraditi jedan kod koji pokriva suverene države, ali postojeća brojna ostrva, često udaljena hiljadama kilometara od metropole kojoj pripadaju, predstavljala su dosta komplikovan problem.

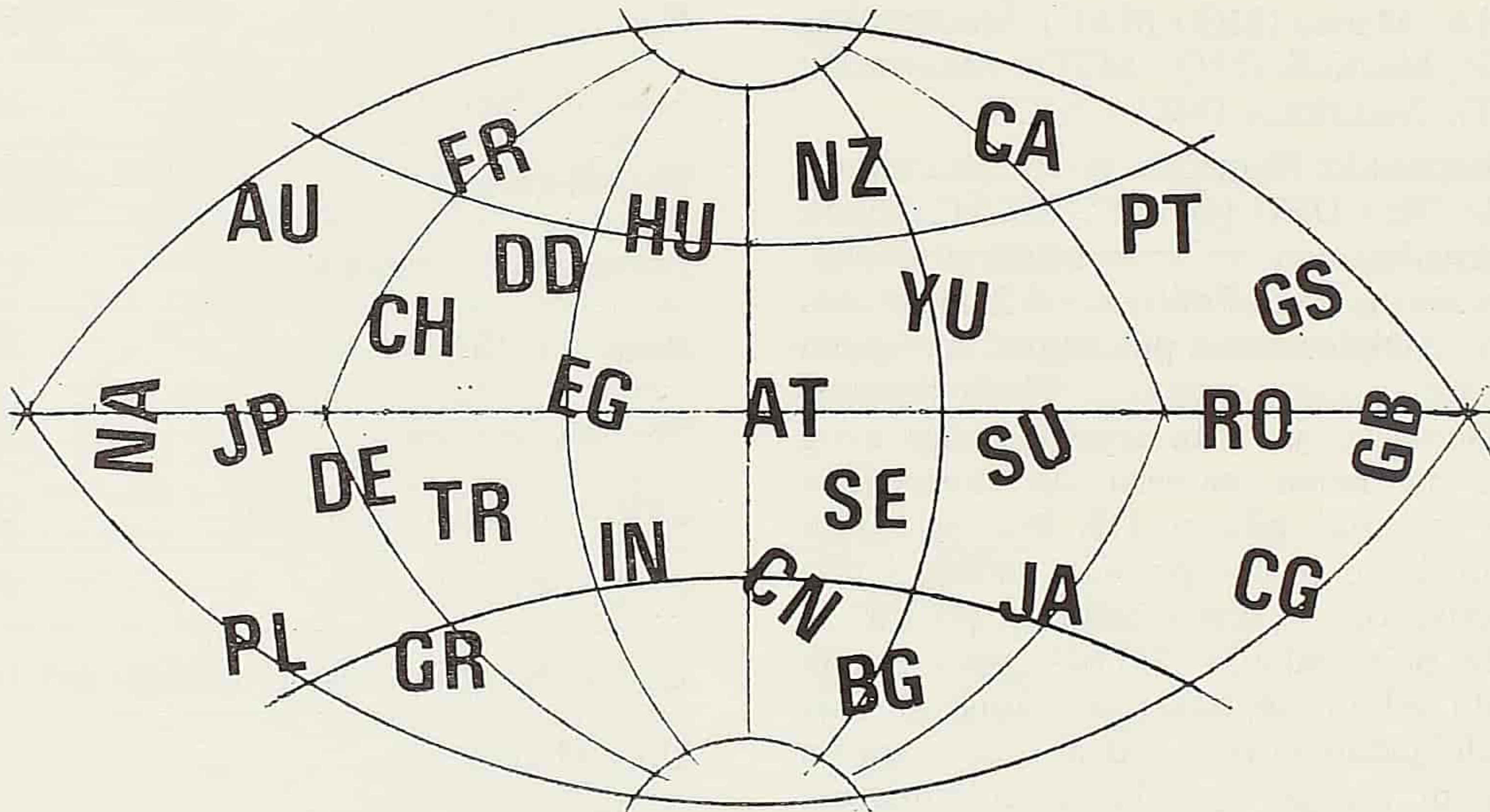
— jedno ostrvo, ili grupa ostrva, ne mogu biti isključeni samo zato što nisu nastanjeni, jer oni mogu biti od interesa i za razne druge svrhe;



— postojali su očividno i lingvistički problemi. Albanija se zove u domaćoj upotrebi »Shqipëria«, a Indija »Bharat«. Ime Alžir nije ništa drugo nego iskvareno »Al-Djezairich«;

— biće potrebno da jedna nadzorna institucija bude zadužena da održava sistem u ažurnom stanju. Ona će dodeljivati odgovarajuće kodne oznake

novim suštinskom nazivima (npr. kada jedna nacija postane nezavisna) i staraće se da kodna oznaka za suštinski naziv koji je prestao da postoji, ne bude korišćena dalje od jednog uslovno određenog perioda. Ova institucija bi takođe davala savete korisnicima po pitanjima koja se odnose na primenu kodnih oznaka i razrađivala bi dopunske smernice za njihovu primenu.





# anotacija predloga jugoslovenskih standarda

---

## iz oblasti poljoprivrede

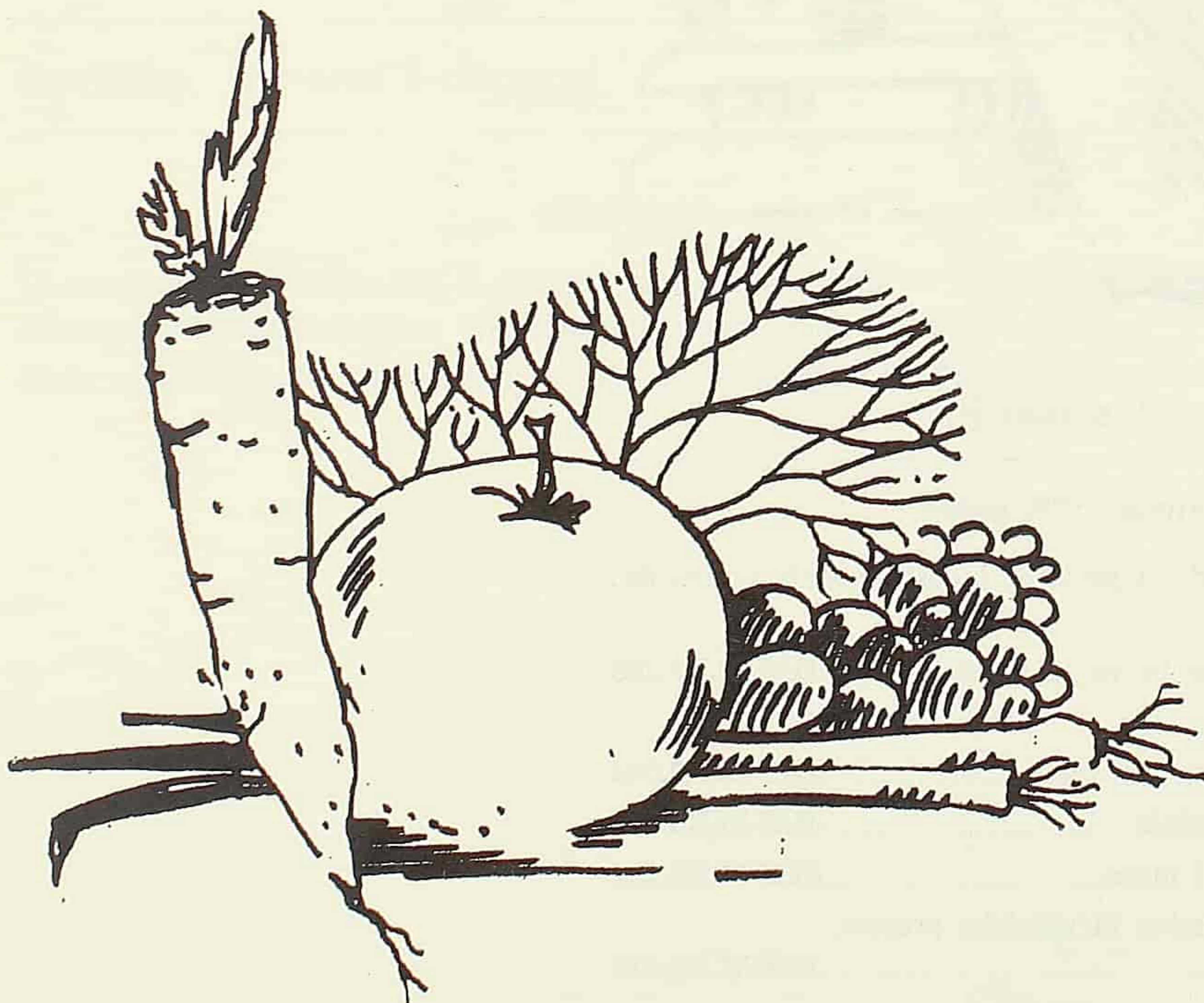
---

Krajnji rok za dostavljanje primedbi 1. avgust 1975. godine

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti poljoprivrede:

- Predlog br. 11409** Morfološka i strukturna terminologija I, II,  
III lista ..... JUS E.A0. 004
- Predlog br. 11410** Botanička nomenklatura za voće i povrće .. JUS E.A0. 005
- Predlog br. 11411** Žitarice — određivanje gubitka ..... JUS E.B1. 246
- Predlog br. 11412** Proizvodi od voća i povrća. Određivanje bakra  
fotometrijska metoda ..... JUS E.H8. 017
- Predlog br. 11413** Voće i povrće. Fizički uslovi u hladnjačama i  
merenja ..... JUS E.H8.018

Predlozi su urađeni na bazi ISO dokumentacije, posebno umnoženi i dostavljeni većem broju institucija. Zainteresovani koji ove predloge nisu primili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p. fah 933 sa zahtevom da im se dostave.



---

## iz oblasti plastičnih masa

---

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je: 1. avgust 1975. god.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog revizije standarda iz oblasti plastičnih masa:

- Predlog br. 11414** Plastične mase. Simboli za nazive plastičnih  
masa ..... JUS G.CO.011





Nacrt predloga revizije standarda pripremljen je u ovom Zavodu prema međunarodnom standardu ISO 1043 izdanje 15. januara 1975. godine. Redakcija nacrtu predloga standarda izvršena je na sastanku Stručne komisije za nomenklaturu plastičnih masa u kojoj su učestvovali stručnjaci iz sledećih preduzeća: »Donit« — Medvode, »Elka« — Zagreb, »Helios« — Domžale, »HIP« — Pančevo, »Idol-Emanit« — Novi Sad, Kem. kombinat »Chromos-Katran-Kutrilin« — Zabreg, »Novkabel« — Novi Sad, »OKI« Zagreb, Savezne uprave carine — Beograd i Tehnološko-metalurškog fakulteta Beograd.

Ovaj nov predlog standarda predstavlja reviziju JUS G.CO.011 — Plastične mase, skraćene oznake za nazive plastičnih masa i JUS H.MO.010 — Pomoćna sredstva za plastične mase, skraćene oznake za nazive omekšivača.

Predlozi su posebno umnoženi i dostavljeni radi mišljenja i stavljanja primedaba zainteresovanim preduzećima i ustanovama. Interesenti koji nisu dobili gore navedene predloge standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.



## iz oblasti okova za građevinsku stolariju

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. avgust 1975. godine

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi sledećih jugoslovenskih standarda:  
**Predlog novog standarda:**

**Predlog br. 11415** Prihvatne ploče za uske brave za vrata ..... JUS M.K3.265

**Predlozi revizije standarda:**

**Predlog br. 11416** Prihvatne ploče za brave za vrata ..... JUS M.K3.042

**Predlog br. 11417** Dugme za vrata, spoljašnje ..... JUS M.K3.055

**Predlog br. 11418** Usadni jezičak. Oblik i mere ..... JUS M.K3.231

**Predlog br. 11419** Prozorski zatvarač za jedno ili višedelni prozor.  
 Oblik i mere ..... JUS M.K3.234

**Predlog br. 11420** Prozorska jednokrana kvakica sa štitom, za  
 usadni jezičak. Oblik i mere ..... JUS M.K3.239

**Predlog br. 11421** Prozorske skakavice ..... JUS M.K3.240

Predlog novog standarda JUS M.K3.265 pripremila je preduzeće »Titan« — Kamnik, a revizije standarda pripremljene su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju. Predlozi su umnoženi i dostavljeni radi mišljenja i stavljanja primedbi zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Preduzeće, ustanove i institucije koje nisu dobile navedene predloge mogu ih naknadno dobiti na svoj zahtev od Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933.



# anotacije predloga pravilnika i tehničkih propisa

predloga revizije Pravilnika o kvalitetu masti i ulja biljnog porekla, margarina, majoneza, šećera i ostalih saharida, poslastičarskih proizvoda, meda, kakao-proizvoda i proizvoda sličnih čokoladi — dela koji se odnosi na kakao proizvode i bonbone.

**Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. avgust 1975. god.**

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog revizije sledećeg dela Pravilnika:

**Predlog br. 11422** Kakao-proizvodi i proizvodi slični čokoladi, i deo pravilnika koji se odnosi na bonbone.

Predlog revizije podnelo je Poslovno udruženje Kanditorske i druge prehrambene industrije, Zagreb.

Predlozi su razaslati na adrese većeg broja zainteresovanih institucija radi dostavljanja primedbi.

Interesenti koji ove predloge nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, pošt. preg. 933 sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

---

## ispravke, izmene i dopune

---

### DOPUNA

U standardu **JUS M.Z2.510**, t. 3.1 na kraju rečenice briše se tačka i dodaje: »ili drugog materijala koji mora biti najmanje takvog kvaliteta kao Č.1216«

Mole se imaoi ovih standarda da u svojim primercima izvrše ovu ispravku.



# objavljeni jugoslovenski standardi

Službeni list SFRJ br. 46/74 od 20. IX 1974.

- JUS Z.M3.311. — Duvani ambalažni sudovi iz plastičnih masa. Dozvoljena odstupanja mera ambalažnih sudova do 30 litara ..... 20,00
- JUS Z.M3.312 — Duvani ambalažni sudovi iz plastičnih masa. Kvalitet ambalažnih sudova iz polietilena. Opšte odredbe i metode ispitivanja ..... 20,00

Navedeni standardi primenjuju se od 1. novembra 1974. godine.

Službeni list SFRJ br. 53/74 od 25. oktobra 1974.

- JUS N.N6.020 — Radio-prijemnici za različite vrste emisija:  
—, — Opšti uslovi merenja ..... 35,00
- JUS N.N6.021 — —, — Audiofrekvencijski i radio-frekvencijski signali ..... 47,00
- JUS N.N6.022 — —, — Metode podešavanja i radio-frekvencijska stabilnost .... 23,00
- JUS N.N6.023 — —, — Osobine sistema za podešavanje ..... 26,00
- JUS N.N6.024 — —, — Pregled ulaznih sklopova za magnetne antene ..... 59,00

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. januara 1975 godine.

Službeni list SFRJ br. 64/74 od 13. XII 1974.

- JUS E.B1.238 — Metode određivanja  
—, — Određivanje mase od 1000 zrna na žitarice i mahunasto bilje ..... 10,00
- JUS E.B1.239 — —, — Žitarice i proizvodi od žitarica. Određivanje sadržaja vode (Praktična metoda) ..... 14,00

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. januara 1975. godine.

Službeni list SFRJ br. 2/75 od 10. I 1975.

- JUS M.B1.021 — Vijci i navrtke za opštu primenu. Tehnički uslovi za izradu i isporuku ..... 17,00
- JUS M.B1.023 — Vijci sa propisanim osobinama. Tehnički uslovi za izradu i isporuku ..... 47,00
- JUS M.B1.024 — Vijci za drvo. Tehnički uslovi za izradu i isporuku ..... 10,00
- JUS M.B1.028 — Navrtke sa propisanim osobinama. Tehnički uslovi za izradu i isporuku ..... 29,00
- JUS M.B1.030 — Vijci, navrtke i slični elementi za spajanje. Tehnički uslovi prihvatanja pri isporuci ..... 23,00

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. marta 1975. godine.





# međunarodna standardizacija







# primljena dokumentacija

Ovaj pregled sadrži predloge međunarodnih standarda, usvojene međunarodne standarde i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Preporučuje se zainteresovanima da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.



## dokumentacija ISO

### ISO/TC 3 — Tolerancije

Međunarodni standardi

br. 1 »Standardna temperatura za industrijska merenja dužina«

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3650 »Kontrolni merni blokovi«

br. 3670 »Drške za kontrolne čepove (kontrolni sklopovi i sklopovi sa tri zupca) i kontrolni prstenovi«

(Rok za primedbe 1.VI 1975).

### ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji

Međunarodni standard:

br. 2983 »Kotrljajni ležaji. Navrtke sa urezima na obodu i osiguravajuće podloške sa jezičcima«

### ISO/TC 5 — Metalne cevi i fitinzi

Predlog međunarodnog standarda:

br. 336 »Čelične cevi sa ravnim krajem, šavne ili bešavne. Opšta tabela dimenzija i masa po jedinici dužine«

(Rok za primedbe 1.VI 1975)

### ISO/TC 6 — Papir, karton i celulozna pulpa

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 187 »Papir i karton. Metode klimatizacije uzoraka papira i kartona«

br. 536 »Papir i karton. Određivanje gramature«

(Rok za primedbe 1.VI 1975)

### ISO/TC 20 — Aero i kosmonautika

Međunarodni standardi:

br. 223 »Vazduhoplovi. Sigurnosni uređaji za aparate jednosmerne struje za napajanje na tlu vazduhoplova i za puštanje motora u rad«

br. 1971 »Vazduhoplovi. Priključne kutije za pogon pomoćnih uređaja na vazduhoplovima«

### ISO/TC 22 — Drumska vozila

Međunarodni standardi:

br. 1102 »Drumska vozila. Mehaničke veze između vučnih vozila i prikolica. Zamenljivost«

br. 1728 »Drumska vozila. Pneumatičke veze između vučnih i međuvučnih vozila. Zamenljivost«.

### ISO/TC 27 — Čvrsta mineralna goriva

Međunarodni standardi:

br. 1988 »Ugalj. Uzimanje uzoraka«

### ISO/TC 29 — Sitan alat

Međunarodni standardi:

br. 234 »Turpije i rašpe. Dužine i preseki«

br. 1174 »Ključevi i izvijači. Spojne četvrtke za ručno i mehaničko okretanje«

br. 1684 »Matrice (kalemovi) za uvlačenje žice, šipki, cevi. Specifikacije«.

### ISO/TC 34 — Prehrambeni poljoprivredni proizvodi

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2911.2 »Zaslađeno kondenzovano mleko. Određivanje sadržaja saharoze. Polarimetrijska metoda«.

(Rok za primedbe 1.VI 1975)

### ISO/TC 35 — Boje i lakovi

Međunarodni standard:

br. 787/XX »Opšte metode ispitivanja pigmentata. Deo XX«



## ISO/TC 36 — Kinematografija

Međunarodni standardi:

br. 3027 »Kinematografija. Magnetne trake i rastojanja snimajućih glava za snimanje zvuka na kinematografskom filmu od 8 mm, tip S. Dimenzije položaja i širina«.

br. 3068 »Kinematografija. Magnetne trake za snimanje zvuka na kinematografskom filmu od 16 mm, perforiranom 8 mm, tip S — 2 R (1—4 i 1—3). Dimenzije položaja i širina«.

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 1780.2 »Kinematografija. Kasete za kinematografsku kameru od 8 mm, tip S, model I. Otvor blende, jastučić za pritiskivanje i punjenje filmom. Položaji i dimenzije«.

br. 3641 »Kinematografija. Kasete za kinematografsku kameru od 8 mm, tip S, model II. Umetanje kasete i pogon jezgra za namotavanje. Dimenzije i specifikacije«.

br. 3644 »Kinematografija. Vretena za kinematografske kamere i projektore od 8 mm, tip R. Dimenzije«.

br. 3646 »Kinematografija. Kasete za kinematografsku komoru od 8 mm, tip S, model II. Prorezi i ispusti za brzinu filma, rupe na kaseti i ispusti za identifikaciju filma i filter za uravnotežavanje boje. Dimenzije i položaji«.

br. 3647 »Kinematografija. Vreteno za kalemove za kinematografske kamere i za koturove projektora od 16 mm«.

br. 3653 »Kinematografija. Vretena za koturove za kinematografske projektore od 8 mm, tip S«.

(Rok za primedbe 1.VI 1975)

## ISO/TC 38 — Tekstil

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3660 »Ribarske mreže. Pravljenje i sastavljanje mreža. Termini i slike«.

br. 3758 »Tekstil. Simboli za označavanje načina održavanja tekstilnih tkanina«.

(Rok za primedbe 1.VI 1975)

## ISO/TC 39 — Mašine alatke

Međunarodni standard:

br. 3070/I »Uslovi ispitivanja bušilica i glodalica sa horizontalnim vretenom. Ispitivanje tačnosti. Deo I. Mašine sa radnim stolom«.

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3655/0 »Uslovi ispitivanja vertikalnih strugova sa jednim ili dva stuba (Karusel strugovi). Ispitivanje tačnosti. Deo 0: Opšti uvod«.

br. 3655/I »Uslovi ispitivanja vertikalnih strugova sa jednim ili dva stuba (Karusel strugovi) . . . Ispitivanje tačnosti. Deo I: Strugovi sa jednom fiksnom ili pokretnom pločom«.

br. 3610 »Modularne jedinice za konstrukcije mašina alatki. Konzolne jedinice«.

(Rok za primedbe 1.VI 1975)

## ISO/TC 42 — Fotografija

ISO/TR 2721 »Fotografija. Komore. Automatska kontrola ekspozicije«.

## ISO/TC 44 — Varenje

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3690 »Varenje. Određivanje vodonika u zavarenom metalu, koji potiče iz obložene elektrode pri zavarivanju mekih i niskolegiranih čelika«.

(Rok za primedbe 1.VI 1975)

## ISO/TC 45 — Elastomeri i proizvodi na bazi elastomera

Međunarodni standardi:

br. 667 »Metoda određivanja brzine vulkanizacije gumene smeše pomoću rotirajućeg diska«.

br. 1138 »Čađ za gumarsku industriju. Određivanje sadržaja ukupnog sumpora«.

br. 1306 »Čađ u obliku zrna za gumarsku industriju. Određivanje nasipne mase«.

br. 1307 »Gumena creva. Unutrašnji prečnici, ispitni pritisci i tolerancije dužina«.

br. 1435 »Čađ u obliku zrna za gumarsku industriju. Određivanje sadržaja sitnih čestica«.

br. 1937 »Čađ za gumarsku industriju. Određivanje otsatka na situ«.



br. 1653 »Određivanje trajne deformacije vulkanizovane gume pri konstantnom sabijanju na niskim temperaturama«

br. 1823 »Usisno-potisna gumena creva za proizvode nafte«

br. 1825 »Gumena creva za punjenje gorivom vazduhoplova«

br. 1855 »Savitljivi materijali sa ćelijama. Određivanje prividne gustoće«

br. 1866 »Čađ u obliku zrna za gumarsku industriju isporučena u rasutom stanju ili pakovana. Specifikacija za maksimalni sadržaj sitnih čestica«

br. 1867 »Čađ za gumarsku industriju. Specifikacije za ostatak na situ«

br. 1868 »Čađ za gumarsku industriju. Specifikacija za gubitak pri žarenju«

br. 2007 »Sirovi kaučuk i nevulkanizovana guma. Brza metoda«

#### ISO/TC 46 — Dokumentacija

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3602 »Romanizacija japanskog pisma« (Rok za primedbe 1. IV 1975)

#### ISO/TC 47 — Hemija

Međunarodni standardi:

br. 2760 »Sirovi natrijumborati, tehnički. Određivanje ukupnog sadržaja aluminijuma. Titrimetrijska metoda«

br. 2761 »Sirovi natrijumborati, tehnički. Određivanje ukupnog sadržaja titana. Fotometrijska metoda«

br. 3177 »Kalijumhidroksid, tehnički. Određivanje sadržaja hlorida. Fotometrijska metoda«

br. 3195 »Natrijumhidroksid, tehnički. Uzorak za ispitivanje. Priprema osnovnog rastvora za vršenje izvesnih određivanja«

br. 3197 »Natrijumhidroksid, tehnički. Određivanje sadržaja hlorida. Fotometrijska metoda«

br. 3200 »Natrijum i kalijum silikati, tehnički. Određivanje sadržaja sulfata. Gravimetrijska metoda pomoću barijumsulfata«

br. 3201 »Natrijum i kalijum silikati, tehnički. Određivanje sadržaja gvožđa. Fotometrijska metoda pomoću 1,10 — fenontrolina«

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3699 »Anhidrovani fluorovodonik, tehnički. Određivanje sadržaja vode po metodi Karl Fišera« (Rok za primedbe 1. VI 1975)

#### ISO/TC 54 — Etarska ulja

Međunarodni standardi:

br. 3053 »Etarsko ulje greipfruta dobiveno presovanjem.«

br. 3141 »Etarsko ulje lista karanfilića

br. 3143 »Etarsko ulje peteljki karanfilića« Predlog međunarodnog standarda:

br. 3794 »Etarska ulja (sadržaj tercijalnih alkohola). Izračunavanje sadržaja slobodnih alkohola određivanjem etarskog broja posle acetilacije« (Rok za primedbe 1. VI 1975)

#### ISO/TC 55 — Rezana građa i trupci za rezanje

Međunarodni standardi:

br. 737 »Rezana građa četinara. Dimenzije. Metode merenja«

#### ISO/TC 61 — Plastične mase

ISO/TR 3717 »Tekstilna staklena vlakna. Asure i tkanine. Određivanje vremena kvašenja smolom«

ISO/TR 3718 »Tekstilna staklena vlakna. Asure. Određivanje vremena natapanja smolom«

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2112.3 »Plastične mase. Aminoplasti za oblikovanje. Specifikacije«

#### ISO/TC 69 — Primena statičkih metoda

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3494 »Statistička interpretacija podataka. Efikasnost ispitivanja koja se odnose na srednje vrednosti i varianse«

br. 3534 »Statistika. Terminologija« (Rok za primedbe 1. VI 1975)

#### ISO/TC 70 — Motori sa unutrašnjim sagorevanjem

Međunarodni standard:

br. 3249 »Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Definicije položaja na motoru«

#### ISO/TC 85 — Nuklearna energija

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2919.2 »Zatvoreni radioaktivni izvori« (Rok za primedbe 1. VI 1975)

#### ISO/TC 89 — Ploče vlaknatice

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3729 »Ploče vlaknatice. Određivanje površinske stabilnosti«

(Rok za primedbe 1. VI 1975)



**ISO/TC 95 — Kancelarijske mašine**

Međunarodni standardi:

br. 3243 »Tastature za zemlje čiji jezici imaju proširenja azbuke. Uputstvo za usaglašavanje«

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2775 »Kancelarijske mašine i mašine za štampanje koje se koriste u obradi informacija. Širine papirnih ili plastičnih štamparskih traka koje se koriste jedanput i obeležavanje za označavanje kraja trake«

(Rok za primedbe 1. VI 1975)

**ISO/TC 97 — Računske mašine i obrada informacija**

Međunarodni standardi:

br. 1154 »Obrada informacija. Dimenzije papirnih bušenih traka«

br. 1861 »Obrada informacija. Magnetske trake širina 12,7 mm (0.5 in) sa 7 tragova, za razmenu informacija ispisanih sa 8-bitova po mm (200 bitova po inču)«

br. 3307 »Razmena informacija. Predstavljanje vremena u toku dana«

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 1863 »Obrada informacija. Magnetna traka sa 9 tragova, širine 12,7 mm (0,5 in) za razmenu informacija snimljenih pri 32 upmm (800 upi)«

br. 3615 »Magnetne trake za primenu u instrumentaciji. Standardizacija analognih načina zapisivanja«

br. 3692 »Obrada podataka. Koturovi i kalemska jezgra za bušene papirne trake širine 25,4 mm (1in) za razmenu informacija. Dimenzije«.  
(Rok za primedbe 1. VI 1975)

**ISO/TC 101 — Transporteri i elevatori**

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3569 »Oprema za kontinuirani transport. Klasifikacija pojedinačnih tereta«

**ISO/TC 106 — Materijal i proizvodi za zubarstvo**

Međunarodni standardi:

br. 1560 »Živa za zubarsku industriju«

**ISO/TC 112 — Tehnologija vakuma**

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3570/I »Vakumski instrumenti. Standardne metode za kalibraciju. Deo I: Smanjenje pritiska kontinuiranim proticanjem u oblasti pritisaka od  $10^{-1}$  do  $10^{-5}$  Pa«

(Rok za primedbe 1. VI 1975)

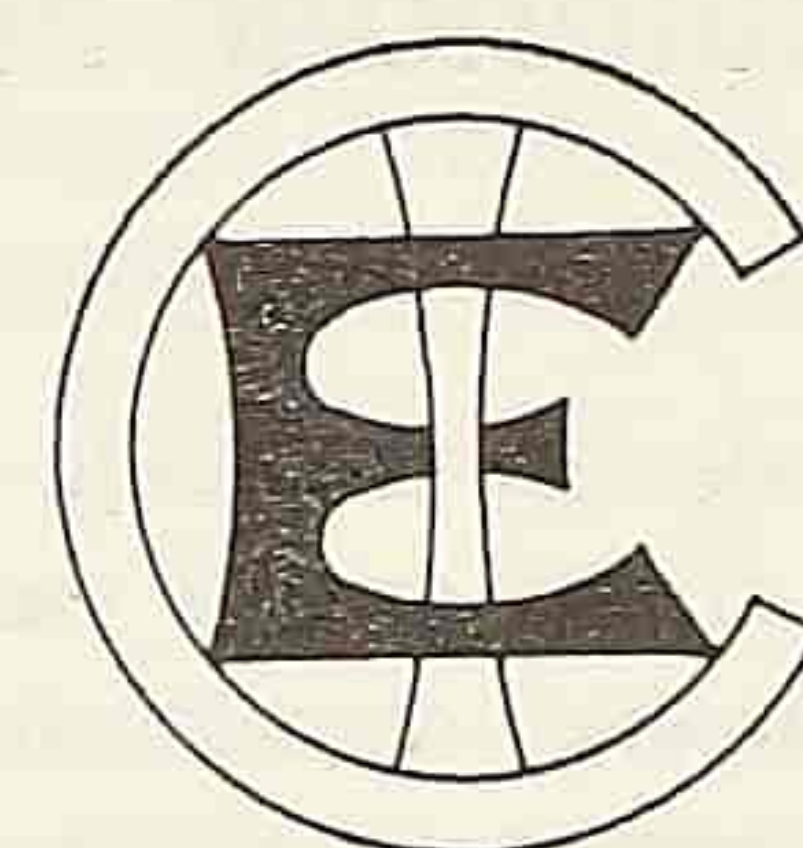
**ISO/TC 123 — Klizna ležišta**

Međunarodni standardi:

br. 2795 »Klizna ležišta napravljena od sinterovanih materijala. Dimenzije i tolerancije«



# dokumentacija IEC



## IEC/TSC 12B — Radiokomunikacija. Bezbednost

IEC publikacija 491: Pravila bezbednosti za elektronske foto-blesak aparate za fotografiju. 1974. god. Prvo izdanje. Cena 66 šv. fr.

## IEC/TC 31 Aparati za rad u atmosferi buktavih gasova.

Izveštaj sa sastanka u Parizu, održanog od 26. februara do 1. marta 1974. godine.

## IEC/TC 39 Elektronske cevi

IEC publikacija 50 (531): Međunarodni elektrotehnički rečnik. Deo 531: Elektronske cevi. Prvo izdanje 1974. Cena 110 šv. fr.

## IEC/TC 40 Kondenzatori i otpornici za elektronsku opremu

Druga dopuna IEC publikacije 361 (1971): Fiksni tantalski kondenzatori sa čvrstim ili tečnim dielektrikom. Treći deo: Dimenzije i posebne specifikacije, član 26. 1974. godine. Cena: 6 šv. fr. IEC publikacija 499—1: Obrtni polufiksni promenljivi kondenzatori, sa keramičkim dielektrikom, u obliku diska, klase 2. Prvi deo: Opšti zahtevi za ispitivanje i metode merenja. Prvo izdanje, 1974. Cena 32 šv. fr.

## IEC/TC 57 Sistemi prenosa preko energetskih vodova.

IEC publikacija 495 (prvo izdanje, 1974): Karakteristične vrednosti na ulaznim i izlaznim priključcima visokofrekventne opreme sa jednim bočnim opsegom u sistemu prenosa preko energetskih vodova. Cena 29 šv. fr.

## IEC/TC 59

### Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo

Predlog za postupke za merenje radne sposobnosti sobnih grejača za upotrebu u domaćinstvu metodom akumulacije toplote. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 31. avgust 1975. godine.

Izveštaj potkomiteta 59H sa sastanka u Parizu, održanog 7. marta 1974. godine.

## IEC/SC 66A — Elektronska opvema za merenja.

Mostovi i instrumenti za direktno očitavanje IEC publikacija 485: Digitalni elektronski D.C. voltmetri i elektronski D. C. analogno-digitalni konvertori. 1974. god. Prvo izdanje. Cena 91.50 šv. fr.

## IEC/CISPR

### Specijalni međunarodni komitet za radiosmetnje.

Prvi dodatak publikacije 1 CISPR. (drugo izdanje, 1972. godine) — Uređaji za merenje radiosmetnji u opsegu frekvencija od 0,15 do 30 MHz.

Februar 1975. godine, Cena 3 šv. fr. Publikacija 2 CISPR. Propisi za CISPR merne aparate za frekvencije između 25 i 30 MHz. Drugo izdanje, 1975. Cena 58,5 šv. fr.

Prvi dodatak publikacije 4 CISPR (prvo izdanje, 1967). Specifikacija merne aparature CISPR za frekvencije od 300 do 1000 MHz.

Januar 1975. Cena 6 šv. fr.



## kalendar zasedanja

Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz Biltena ISO i Biltena IEC koja u prethodnim biltenima »Standardizacija« nisu objavljena.

Planirana zasedanja označena su znakom\*. Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno definitivno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da o svom trošku pošalju stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd), Cara Uroša br. 54, radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava. Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

### ISO

1975

#### Maj

8	Budimpešta	ISO/TC 147/SC1	Čistoća vode. Terminologija
9	Budimpešta	ISO/TC 147/SC4	Čistoća vode. Mikrobiološke metode
12	Berlin	ISO/TC 24/SC5	Sita. Određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama
12	Budimpešta	ISO/TC 147/SC2	Čistoća vode. Fizičke, hemijske i biohemijske metode
12—14	Pariz	ISO/TC 83/SC4	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Skije
12—16	Erevan	ISO/TC 10/SC4	Tehnički crteži. Šematsko prikazivanje u oblasti kinematike
12—16	London	ISO/TC 22	Drumska vozila
12—16	Vašington	*ISO/TC 97/SC10	Računske mašine i obrada informacija. Magnetni diskovi.
13	Berlin	ISO/TC 24	Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama
13	Budimpešta	ISO/TC 147/SC5	Čistoća vode. Biološke metode
13	Budimpešta	ISO/TC 147/SC6	Čistoća vode. Uzimanje uzoraka (opšte metode)
13—14	Stokholm	ISO/TC 118/SC1	Kompresori, pneumatski alati i mašine. Turbokompresori
13—14	Stokholm	ISO/TC 118/SC3	Kompresori, pneumatski alati i mašine. Pneumatski alati i mašine.
13—15	Berlin	ISO/TC 20/SC1	Aero i kosmonautika. Električne instalacije za letilice
13—16	Pariz	ISO/TC 20/SC3	Aero i kosmonautika. Simboli za mehaniku leta
13—16	Berlin	ISO/TC 97/SC2	Računske mašine i obrada informacija. Skupovi znakova i kodiranje
14	Berlin	ISO/TC 24/SC3	Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama. Industrijska sita.
14	Stokholm	ISO/TC 118/SC2	Kompresori, pneumatski alati i mašine. Terminologija
14	Budimpešta	ISO/TC 147	Čistoća vode
14—15	Eindhoven	CERTICO	Komitet za certifikate
15	Berlin	ISO/TC 24/SC7	Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama. Industrijska sita sa pločom
15	Stokholm	ISO/TC 118	Kompresori, pneumatski alati i mašine



15—16	Stokholm	ISO/TC 70/SC1	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Definicije
15—16	Kopenhagen	ISO/TC 71/SC3	Beton i armirani beton. Proizvodnja betona i kontrola
21—23	Diseldorf	ISO/TC 23/SC13	Poljoprivredne mašine i traktori. Mehanizacija na motorni pogon za vrtove i travnjake
21—23	Bohum	ISO/TC 82/SC3	Rudarstvo. Rudarska užad
21—23	Pariz	ISO/TC 146	Čistoća vazduha
22—23	London	ISO/TC 160	Staklo u građevinarstvu
26—30	Brisel	*ISO/TC 17/SC12	Čelik. Vruće valjani i hladno obrađeni čelični limovi, trake i koturovi i čelični limovi kontinualno pocinkovani vrućim postupkom
26—28	Stokholm	*ISO/TC 94/SC11	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema. Odeća za zaštitu od dejstva hemijskih proizvoda
26—29	Pariz	ISO/TC 41/SC1	Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje). Klinasti remeni i remenice za njih
27—28	Pariz	ISO/TC 144/SC1	Sistemi za difuziju vazduha. Aerodinamička ispitivanja i predstavljanje karakteristika izlaznih otvora
27—30	Stokholm	*ISO/TC 30/SC4	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Metode obeleživača
29—31	Pariz	*ISO/TC 41/SC4	Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje). Sinhroni remeni prenosnici
	Moskva	*ISO/TC 20/SC2 *ISO/TC 20/SC10	Aero i kosmonautika. Zakovice za avijaciju Aero i kosmonautika. Cevi, cevne spojke i odgovarajuće zaptivke za vazduhoplove
	Berlin	*ISO/TC 24/SC4	Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama. Određivanje granulometrijskog sastava drugim metodama osim prosejavanjem
	Rumunija	*ISO/TC 67/SC2	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Prirubnice, fitinzi i slavine sa prirubnicama za cevne vidove
	London	*ISO/TC 70/SC7 *ISO/TC 95/SC9 *ISO/TC 97/SC8	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Ispitivanje filtra za ulje Kancelarijske mašine. Presentiranje dokumenata, razmaci između redova i praznine između znakova Računske mašine i obrada informacija. Numeričko upravljanje mašinama
	Pariz	*ISO/TC 144/SC2	Sistemi za difuziju vazduha. Aerodinamička ispitivanja i predstavljanje karakteristika uređaja sa visokim pritiscima i brzinama, sa niskim pritiscima i brzinama, prigušivača i ventila.

**Maj/Juni**

Berlin	*ISO/TC 114	Časovničarstvo
--------	-------------	----------------

**Juli**

2 i 6	London	ISO/TC 38	Tekstil
3—4	Otava	*ISO/TC 68/SC2	Standardizacija u oblasti bankarstva. Bankarske operacije
3—5	Rim	*ISO/TC 28/SC3	Nafta i proizvodi nafte. Statička merenja nafte
4—5	London	ISO/TC 38/SC3	Tekstil. Fizička ispitivanja tkanina i terminologija
4—5	London	ISO/TC 38/SC14	Tekstil. Ispitivanje vodopropustljivosti materijala
4—6	Pariz	*ISO/TC 8/SC8	Brodogradnja. Brodska okna
4—6	Ženeva	ISO/DEVCO	Komitet za razvoj
5—6	Otava	ISO/TC 68	Standardizacija u oblasti bankarstva
5—6	Stokholm	*ISO/TC 85/SC3	Nuklearna energija. Tehnologija reaktora
9—11	Ženeva	*1NFCO	Komitet za proučavanje naučne i tehničke informatike u oblasti standardizacije
9—12	Milano	*ISO/TC 52/SC 1	Hermetičke limenke za životne namirnice. Dimenzije konzervi
9—13	Filadelfija	*ISO/TC 102/SC3	Železne rude. Fizička ispitivanja
9—11	Pariz	ISO/TC 22/SC8	Drumska vozila. Osvetljenje i signalizacija
10—12	Stokholm	*ISO/TC 22/SC13	Drumska vozila. Komande, pokazivači i kontrolna svetla
10—12	Pariz	*ISO/TC 23/SC6	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za zaštitu letine
11—12	Berlin	ISO/TC 44/SC6	Varenje. Oprema za elektro-otporno zavarivanje
11—13	Berlin	ISO/TC 153/SC2	Ventili za opštu upotrebu. Rad sa aktuatorima



12—13		*ISO/TC 128	Aparatura, cevi i fitinzi za stakla
12—13	Ženeva	*PR	V PR konferencija
15—19	Kanada	*ISO/TC 17/11	Čelik. Čelični odvijci
16—18	Ženeva	ISO/TC 73	Pitanja široke potrošnje
16—20	Hag	*ISO/TC 93/SC1 *ISO/TC 93/SC3	Skrob. Opšta pitanja Skrob. Specijalna pitanja koja se odnose na proizvode dobivene hidrolizom skroba
16—20	Vašington	*ISO/TC 97/SC1	Računske mašine i obrada informacija. Rečnik
17—19	Frankfurt	*ISO/TC 22/SC1	Drumska vozila. Uređaj za paljenje
18—20	Brisel	*ISO/TC 94/SC9	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema. Nezapa- ljiva odeća
18—20	Eindhoven	*ISO/TC 131/SC4	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Otvori, fitinzi, cevi, savitljive cevi
19—20	Ženeva	ISCA	Međunarodni komitet za pitanja široke potrošnje
23—25	Pariz	*ISO/TC 29/SC 7	Sitan alat. Glodala i oprema za glodalice
23—25	Eindhoven	*ISO/TC 131/SC7	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Elementi za zaptivanje
23—27	Berlin	*ISO/TC 97/SC12	Računske mašine i obrada informacija. Magnetne trake za registovanje merenja
24	Cirih	*ISO/TC 113	Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima
24—26	Cirih	*ISO/TC 8/SC1	Brodogradnja. Korito, armatura za korito i uređaji na palubi
25—27	Stokholm	ISO/TC 22/SC9	Drumska vozila. Dinamika vožnje i ponašanje na putu
	London	*ISO/TC 8/SC11	Brodogradnja. Terminologija, simboli, crteži itd.
	Diseldorf	*ISO/TC 17/SC15	Čelik. Železničke šine i njihove veze
	Pariz	*ISO/TC 23/SC1	Poljoprivredne mašine i traktori. Terminologija
	Pariz	*ISO/TC 23/SC10	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za transport i manipulaciju
		*ISO/TC 28/SC4	Proizvodi nafte. Klasifikacije i specifikacije
	SAD	*ISO/TC 31	Gume, naplaci i ventili
	Lids	*ISO/TC 38/SC12	Tekstil. Metode ispitivanja tepiha i drugih tekstilnih podnih pokrivača
	SSSR	*ISO/TC 55/SC1—SC5	Rezana građa i trupci za rezanje
	Pariz	*ISO/TC 67/SC1	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Cevovodi
		*ISO/TC 67/SC5	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Obloge i cevi za bušenje
	Otava	*ISO/TC 68/SC1	Standardizacija u oblasti bankarstva. Razmena bankarskih podataka
	Stokholm	*ISO/TC 79/SC2	Laki metali i njihove legure. Anodni aluminijum
	Pariz	*ISO/TC 93	Skrob (njegovi derivati i sporedni proizvodi)
	Filadelfija	*ISO/TC 107/SC2	Metalne i druge neorganske prevlake. Principi kontrole i koordinacije. Metode ispitivanja
	Filadelfija	ISO/TC 107/SC3	Metalne i druge neorganske prevlake. Elektrolitičke prev- lake
	Filadelfija	*ISO/TC 107/SC7	Metalne i druge neorganske prevlake. Ispitivanje korozije metalnih prevlaka
	Frankfurt	*ISO/TC 117/SC3	Industrijski ventilatori

**Juni/Juli**

30—4	London	*ISO/TC 97/SC11	Računske mašine i obrada informacija. Magnetne trake za računare
------	--------	-----------------	---

**II kvartal**

		*ISO/TC 1/SC4	Navoji. Kontrola
		*ISO/TC 3/SC3	Tolerancije. Terminologija i nomenklatura
		*ISO/TC 5/SC5	Metalne cevi i fitinzi. Fitinzi (izuzev od livenog gvožđa)
	SAD	*ISO/TC 17/SC10	Čelik. Čelici za posude pod pritiskom
	SSSR	*ISO/TC 20/SC8	Aero i kosmonautika. Terminologija aero i kosmonautike
		ISO/TC 59/SC1	Zgradarstvo. Modularna koordinacija.
		*ISO/TC 70/SC4	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Ispitivanje



		*ISO/TC 70/SC5 *ISO/TC 94/SC9	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Ispitivanje. Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema. Nezapaljiva odeća
	Poljska	*ISO/TC 96	Dizalice i drugi uređaji za dizanje i odgovarajuća oprema za ekskavatore
	Poljska	*ISO/TC 96/SC1—SC4	Dizalice i drugi uređaji za dizanje i odgovarajuća oprema za dizanje. Postupak konstruisanja. Terminologija. Izbor kablova. Metode ispitivanja
		*ISO/TC 97/SC3 *ISO/TC 101 *ISO/TC 104/SC3	Računske mašine i obrada podataka. Raspoznavanje znakova Transporteri i elevatori Konteneri za transportere. Dimenzije, tehnički uslovi i ispitivanje. Konteneri serije 3
	Italija	*ISO/TC 110 *ISO/TC 130 *ISO/TC 130/SC1 *ISO/TC 134/SC2 *ISO/TC 134/SC4 *ISO/TC 154/SC1	Vozila unutrašnjeg transporta Tehnologija grafičke industrije Tehnologija grafičke industrije. Terminologija Veštačka đubriva. Uzimanje uzoraka Veštačka đubriva. Hemijske analize Dokumentacija, osnovni podaci u administraciji, trgovini i industriji
<b>Jul/Avgust</b>			
	Danska	*ISO/TC 150/SC1	Inplanti za hirurgiju. Ortopedska hirurgija
<b>Avgust</b>			
	Moskva	*ISO/TC 127/SC1—SC4	Mašine za zemljane radove. Metode ispitivanja performansi mašina. Sigurnosni uslovi i ljudski faktori. Eksploatacija i održavanje. Komercijalna nomenklatura, klasifikacija i performanse
<b>Septembar</b>			
8—9	Stokholm	*ISO/TC 123/SC2	Klizna ležišta. Metarijali, njihove osobine i karakteristike Uključivo mazivo
8—12	Vašington	*ISO/TC 6/SC5	Papir, karton i celulozna pulpa. Metode ispitivanja. Metode ispitivanja i tehnički uslovi pulpe
9—11	Stokholm	*ISO/TC 123	Klizna ležišta
16—18	Ženeva	*ISO/Savet	
20—27	Italija	*ISO/TC 61	Plastične mase
22—24	Stokholm	*ISO/TC 97/SC17	Računske mašine i obrada informacija. »Kreditne karte« i identifikacione karte
22—26	Rotterdam	*ISO/TC 121	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu
22—23	Cirih	*ISO/TC 35/SC10	Boje i lakovi. Metode ispitivanja veziva za boje
22—23	Cirih	*ISO/TC 35/SC1	Boje i lakovi. Terminologija
24—25	Cirih	*ISO/TC 35/SC9	Boje i lakovi. Opšte metode ispitivanja boja i lakova
24—26	Cirih	*ISO/TC 8/SC15	Brodogradnja. Primena računskih mašina u brodogradnji
24—26	Milano	*ISO/TC 83/SC3	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Vezovi za smučke
	Evropa	*ISO/TC 17/SC2	Čelik. Klasifikacija i označavanje čelika
	Evropa	*ISO/TC 17/SC8	Čelik. Dimenzije vrućevaljanih čeličnih profila
	Cirih	*ISO/TC 35	Boje i lakovi
	SAD	*ISO/TC 22/SC6	Drumska vozila. Težine i dimenzije
	Italija	*ISO/TC 22/SC20	Drumska vozila. Označavanje vozila
		*ISO/TC 28/SC1	Proizvodi nafte. Terminologija
		*ISO/TC 39/SC2	Mašine alatke. Uslovi ispitivanja
	SSSR	*ISO/TC 67/SC7	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Cevi za bušenje od aluminijumskih legura
	Beč	*ISO/TC 69	Primena statističkih metoda
	Beč	*ISO/TC 69/SC1	Primena statističkih metoda. Terminologija
		*ISO/TC 123/SC3	Klizna ležišta. Dimenzije i tolerancije
		*ISO/TC 123/SC4	Klizna ležišta. Metode proračuna kliznih ležišta.



SSSR	*ISO/TC 132/SC 1	Ferolegure. Uzimanje uzoraka
Seatl	*ISO/TC 139	Šper-ploče
	*ISO/TC 142/SC 1	Oprema za prečišćavanje vazduha. Otprašivači i prečistači
London	*ISO/TC 145	Grafički simboli
Seatl	*ISO/TC 151	Ploče iverice

---

**III kvartal**

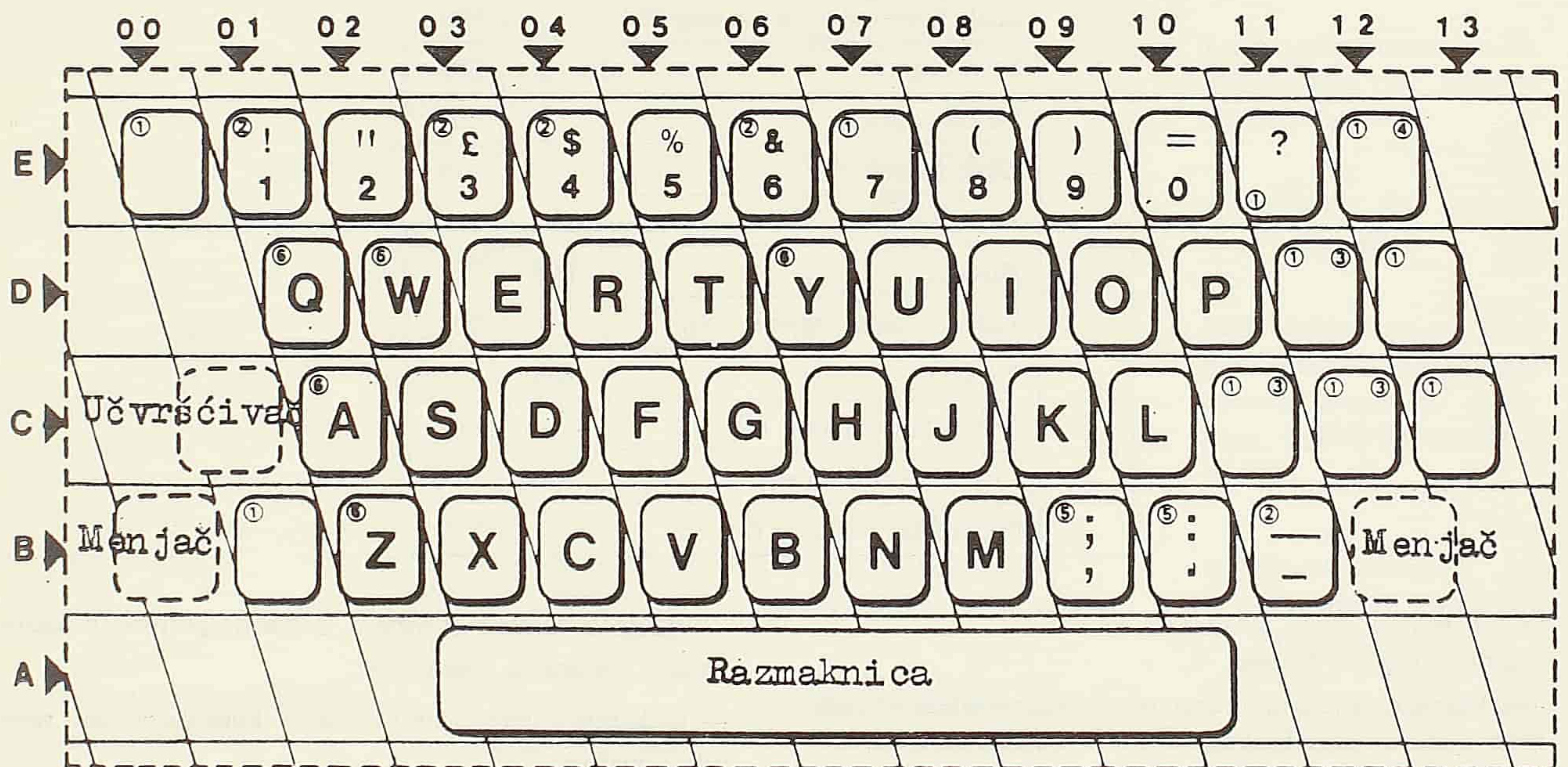
Brisel	*ISO/TC 14	Krajevi vratila
Brisel	*ISO/TC 15	Spojnice
	*ISO/TC 85/SC 4	Nuklearna energija. Radioizotope
	*ISO/TC 108/SC2	Mehaničke vibracije i udari. Merenje i određivanje mehaničkih vibracija i udara koji se odnose na mašine, drumska vozila i konstrukcije



## informacije ISO

U ovoj rubrici objavljuju se stručne i druge informacije iz informativnog biltena Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

### harmonizacija tastatura mašina za pisanje



Objavljivanje međunarodnog standarda ISO—3243—1975—02—15— Tastatura za zemlje čiji jezici imaju prošireni alfabet, od strane jednog ISO- tehničkog komiteta obrazovanog od strane međunarodnih eksperata\*, učinjen je dalji napredak u harmonizaciji tastatura pisaćih mašina.

Ova nova smernica zasniva se na međunarodnim sporazumima koji se odnose na znakove za funkcionalne dirke, na položaj dirki za pisanje i funkcionalnih dirki (ISO/R 1091) i na osnovni raspored za alfanumeričko polje tastature (ISO/R 2126).

Novi standard definiše

- skup i položaj određenog broja alfanumeričkih i numeričkih znakova i znakova interpunkcije, tj. znakova koji su, tako reći, u opštoj upotrebi i koji, prema tome, zaslužuju da budu predmet međunarodne standardizacije;
- skup i položaj znakova, koji, iako nisu u najširoj upotrebi, ipak se koriste, i prema tome treba da imaju prioritetan položaj u tastaturi, u slučajevima kada bi ti znakovi bili potrebni;
- položaje specifičnih znakova, tj. dodatnih slova alfabeta (za nacionalna alfabetska proširenja), u slučajevima kada

su ta slova potrebna, i/ili položaje izdvojenih dijakritičkih znakova (akcenata).

Ovaj ISO-standard je namenjen korišćenju od strane institucija nacionalnih standardizacija i drugih međunarodnih organizacija za razvoj standardnih mašina sa tastaturama u čijim jezicima se traže dodatni alfabetski znaci. U doglednom vremenu ISO će objaviti dodatak uz ISO 3243, u kome će biti prikazane nacionalne verzije izvedene na osnovu ovog standarda.

Mašine o kojima je reč u ovom standardu su posmatrane samo u pogledu uzajamnog položaja dirki; standardom se ne propisuju fizički faktori, kao na primer, razmak između dirki, boje tastature, dimenzije i oblik glava dirki i razmaknice, ili izgled oznaka na glavama dirki. Ovakvi fizički faktori mogli bi, međutim, biti kasnije predmet jednog drugog međunarodnog standarda.

Imajući u vidu veliku raznovrsnost jezika koji se koriste širom sveta, nemoguće je naći jedan jedinstven raspored za sve znakove, ali se, ipak, može postići visok stepen uniformosti, i mogu izraditi racionalne smernice za položaje slova sa znacima akcenata, položaja dijakritičkih znakova i specifičnih znakova.

U sledećoj tabeli propisani su položaji određenih grafičkih znakova. Brojevi napomena uz nazive tih znakova odnose se na brojeve napomena navedenih u standardu.

\* ISO/TC 95 — Kancelarijske mašine



Grafička predstava	Naziv	Pozicija dirke u tastaturi	
		menjač dole	menjač gore
!	Znak usklika (napom. (3))		E01
„	Znak navoda		E02
£	Znak funte (napom (2))		E03
\$	Znak dolara (napom. (2))		E04
%	Znak procenta		E05
&	Znak komercijalnog »i« (nap.(2))		E06
(	Leva zagrada		E08
)	Desna zagrada		E09
=	Znak jednakosti		E10
?	Znak pitanja		E11
,	Zarez	B08	
;	Tačka i zarez (napom. (5))		B08
.	Tačka	B09	
:	Dve tačke (napom. (5))		B09
—	Crtica; znak minusa	B10	
—	Podvučeno (napom. (2))		B10

Šta se postiže ovom standardizacijom?

Glavne prednosti bi bile:

- lakše rukovanje tastaturama, posebno tamo gde se susreću mašine sa različitim funkcijama i od različitih proizvođača;
- smanjenje vremena obuke operatora ili vremena uhodavanja operatora pri radu na drugim tipovima mašina.

— olakšanje zamene operatora, u slučaju potrebe, u nacionalnim granicama i van njih;

— olakšanje i uprošćenje radova na konstrukcionim rešenjima mašina.



# pregled primljenih važnijih inostranih standarda

Ova rubrika obuhvata predlog važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci Zavoda ili da izvrše nabavku. Za sva obaveštenja obratiti se Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju — Standardoteka, Beograd, Generala Ždanova broj 28.

ČSN — Čehoslovačka  
GOST\* — S.S.S.R.  
IS — Indija  
PN — Poljska  
SNV, VSM — Švajcarska  
TGL — Demokratska Republika Nemačka

DK 003.6:677—777:675:646.6 ČSN 80 0008/74	Symboly pro oznacovani zpusobu osetrovani tekstili, konzisnickych vyrobku a vyrobku z usni	DK 621.319.4 TGL 200—8414/03—74	Leistungskondensatoren ab 50 kvar über 1 kV. Abmessungen; Kennwerte
DK 025.45 ČSN 01 0180/74	Mezinarodni desetinne tri-deni (MDT)	DK 621.362:536.52 IS : 2053—1974	Specification for thermocouple pyrometers
DK 536.5:001.4 ČSN 25 8005/74	Nazvoslovi z oboru mereni teplot	DK 621.365.4:66.041.38 PN—74 E—06210	Piece elektryczne oporowe nieprzelotowe z karborundowymi elementami grzejnymi. Ogolne wymagania i badania
DK 546.23—41(083.74) GOST 5455—74	Reaktivy. Selen	DK 621.372.822 TGL 28 850/01—74	Hochfrequenztechnik. Hohlleiter Form M. Hauptkennwerte
DK 614.842.615 IS : 4989—1974	Specification for Foam Compound for producing Mechanical Foam for Fire Fighting	TGL 28 851/01—74	„ Hohlleiter Form F. Hauptkennwerte
DK 614.843.5[669.141:669.586] IS : 2546—1974	Specification for galvanized mild Steel Fire Bucket	TGL 28 939/01—74	„ Hohlleiter Form Q. Hauptkennwerte
DK 615.468.2 ČSN 66 4710/74	Zdravotnicka lepiva naplast Collemplastrum zinci oxydati	DK 621.52:533.5 ČSN 10 7015/74	Vakuova zarizeni. Jmenovite svetlosti Js. Rozmerova rada
DK 615.468.2(083.74) GOST 11109—74	Marlja bytovaja hlopchatobumazhnaja	DK 621.643.2[669.14]:629.12.061 IS : 7174—1974	Specification for Carbon Steel Tubes for use on Board Ships for Working Pressures 0.7 to 1.7 N/mm <sup>2</sup>
DK 621.311.42:629.118.7 TGL 200—0755/74	Transformatorstationen verfahrbar. Nennspannungen 6 bis 20 kV	DK 621.646.2:629.113.012.554 PN — 74 C—94300	Ogumienie. Zawory detek. Wkladki do zaworow detek i wymiary gniazda wkladki
DK 621.315.3 TGL 21806/01—74	Fernmeldeleitungen für feste Legung. Übersicht. Bezeichnung	DK 621.793.001.4'—620.197 PN — 74 H—04605	Ochrona przed korozja. Pomiar grubosci powlok metalowych metodami niszczacyimi
TGL 21806/04—74	„ Lieferung	DK 621.798 ČSN 77 0130/74	Fixace vyrobku v obalech, Spolecna ustanoveni
DK 621.315.617.4(083.74) GOST 8017—74	Lak BT — 99		
DK 621.316.5.066.6 TGL 19478/74	Schalstücke für die Elektrotechnik. Aufschweiss-schaltstücke aus Mehrmetall geschweisst		



DK 621.798.12:674.6 ČSN 49 3320/74	Prepravni obaly. Bedny a bednove soubory z velikosplosnych materialu	DK 621.868.275 TGL 8645/74	„ Fahrersitz-Gabelstapler. Technische Lieferbedingungen
ČSN 49 3321/74	„ Bedny a bednove soubory hrube a hoblovane	DK 621.869.88:389.63 IS : 7195 (Part I)—1974	Specification for Domestic Freight Containers Part I. Dimensions and Ratings
DK 621.867.3 IS : 7167—1974	Code for Selection and use of Bucket elevators	DK 621.922.024 VSM 35 350—1974	Gestreute Schleifmittel. Schleifbogen
TGL 20—359951/74	Stetigförderer. Becherwerke. Becherbefestigungen	VSM 35 351—1974	„ Endlose Schleifbänder
DK 621.867.6 TGL 31225/74	Rollenbahnen. Scheibenrollen Kennwerte. Hauptabmessungen	DK 621.922.6 VSM 35 352—1974	„ Gestreute Schleifscheiben mit und ohne Loch
DK 621.867.614.8 IS:7155—1974	Code of Practice for Conveyor Safety	DK 622.27:621.643 PN — 74 G-44080 Arkusz 00	Rurociagi do podsadzki suchej. Postanowienia ogolne
DK 621.868 TGL 27762/01—74	Flurförderzeuge mit Fahrtrieb. Allgemeine technische und sicherheitstechnische Forderungen	PN — 74 G-44080 Arkusz 02	„ Rury kolnierzowe. Glowne wymagania
TGL 27762/03—74	„ Technische und sicherheitstechnische Forderungen an das Hubgerüst	PN — 74 G-44080 Arkusz 03	„ Krocce przejsciove. Glowne wymagania
DK 621.868:62—59 TGL 27762/02—74	„ Technische und sicherheitstechnische Forderungen an die Bremssysteme	PN — 74 G-44080 Arkusz 04	„ Luki 10°. Glowne wymagania
DK 621.868:62—83 TGL 27762/05—74	„ Technische und sicherheitstechnische Forderungen an die elektrotechnische Ausrüstung	PN — 74 G-44080 Arkusz 05	„ Luki 30°. Glowne wymagania
DK 621/868:621.725.5 TGL 27762/09—74	„ Warnanstriche	PN — 74 G-44080 Arkusz 06	„ Kolana 90°. Glowne wymagania
DK 621.868:65.014.1 TGL 27762/04—74	„ Technische und sicherheitstechnische Forderungen an die Bedienungs- und Lenkeinrichtung	PN — 74 G-44080 Arkusz 07	„ Krocce wyrownawcze. Glowne wymagania
DK 621.868.001.4 TGL 27762/08—74	„ Prüfumfang. Prüfmethoden	PN — 74 G-44080 Arkusz 08	„ Krocce przegubowe. Glowne wymagania
DK 621.868.004.92 TGL 27762/07-74	„ Kennzeichnung	DK 622.283.3/4 PN — 74 G-06001	Szyby gornicze. Obudowa murowa i betonowa. Wymagania i badania
		DK 622.333.001.33 PN — 74 G-97001	Wegiel kamienny. Sortymenty
		DK 624.014.2:614.8 IS : 7205—1974	Safety code for Erection of Structural Steelwork
		DK 627.L:614.777:628.394 IS : 2296—1974	Tolerance limits for inland surface Waters Subject to Pollution
		DK 628.162.5.065 IS : 7208—1974	Guidelines for Flocculator Devices



DK 628.253.1[669.13] IS : 1726 (Part II)—1974	Specification for Cast Iron Manhole covers and Flames Part II. Specific requirements of HD circular tyre	DK 631.3.634.036:369.001.4 TGL 24626/02—74	Land- und forsttechnische Arbeitsmittel. Allgemeine Prüfvorschriften. Prüfbedingungen
IS : 1726 (Part III)—1974	Specification for Cast Iron Manhole Covers and Frames Part III. Specific requirements of HD Double Triangular Tyre	DK 631.563:634.3 IS : 7192—1974	Guide for Storage of Citrus Fruits
IS : 1726 (Part V)—1794	Specification for Cast Iron Manhole Covers and Flames Part V. Specific requirements for MD Restangular Type	DK 631.563:635.64 IS : 7191—1974	Guide for Storage of Tomatoes
DK 628.311 IS : 3306—1974	Tolerance Limits for Industrial effluents Discharged into Public Sewers	DK 632.934.2:546;623'181.1:631.243.32 IS : 7247 (Part III)—1974	Code of practice for Fumigation of Agricultural Produce Part III. Aluminium phosphide
DK 628.312:543 54—149 IS : 7232—1974	Methods for Imhoff Cone Test	DK 632.951(083.74) GOST 3024—74 DK 636.083 TGL 20892—74	Piretrum-poroshok  Veterinärwesen. Bullengesundheitsdienst „ Bekämpfung von Schafparasitosen
DK 629.114.2.013:631.372 ČSN 47 0021/74	Zemedelske stroje Rychlozavesy pro zaveseni zemedelskych stroju do tribodoveho zavesu traktoru. Technicke pozadavky	TGL 29433—74  DK 637.14 TGL 2760/01—74	Milch und Milcherzeugnisse. Trinkmilch. Pasteurisiert
DK 629.1.013.8:631.3.07 ČSN 47 0030/74	„ Zavesne oko a oj zemedelskych privesu a privesnych zemedelskych stroju	DK 645.4.001.4:684.4.07 PN — 74 F-06002	Meble mieszkaniowe. Wspolne wymagania i badania
DK 631.23 TGL 21179/01—1974	Gärtnerische Produktionsstätten aus Plaste. Stahl-Plast-Gewächshaus. Einzelbauweise. Spannweite 6 m	DK 661.92 PN — 74 C-84913 DK 661.938(083.74) GOST 9293—74 DK 662.63(083.74) GOST 7657—74 DK 662.66 ČSN 44 1410—74	Powietrze sprezone  Azot gazoobraznyj i zhidkij  Ugol' drevesnyj
DK 631.3.0.36./630.001.4 TGL 24626/28—74	Land- und forsttechnische Arbeitsmittel. Allgemeine Prüfvorschriften. Brüche und Verformungen	DK 662.66/001/4 PN — 74 G-04535	Prirozena tuha poliva. Cerna uhli ostravsko-karvinskeho reviru pro vyrobu koksu
DK 631.3.001.4 TGL 24626/04—74	„ Allgemeine Prüfvorschriften. Verschleiss	DK 662.749.2:531.75 IS : 7190—1974	Methods of Determination of Bulk Density of Coke
TGL 24637/06—74	Landtechnische Arbeitsmittel. Prüfvorschriften für Maschinen zur Kartoffelproduktion. Biologische Eignung	DK 662.749.2:669.162.2 IS : 7189—1974 DK 663.14:636.087(083.74) GOST 20083—74	Specification for Blast Furnace Coke  Drozhzhi kormovye



DK 663.6		DK 669.225.26:616.314—089.28—77	
ČSN 83 0611/74	Pitna voda	IS : 7225—1974	Specification for Dental Cobalt-Chromium Casting Alloy
DK 663.97(083.74)			
GOST 7823—74	Tabak trubochnyj	DK 669.27:543.42[083.74]	
DK 664.099.62:668.412		GOST 14339.5—74	Vol'fram. Metody spektral'nogo analiza
IS : 7238—1974	Specification for Tragacanth Gum, Food Grade	DK 669.3:003.6	
DK 664.661		IS : 2378—1974	Code for Designation of Copper and Copper Alloys
IS : 1960—1974	Specification for Wheatmeal Bread	DK 669.3—415:389.63	
DK 664.68—434.5:663.674		IS : 3052—1974	Dimensions for Wrought Copper and Copper Alloys, Sheet, Strip and Foil (for General Engineering Purposes)
IS : 7197—1974	Specification for Ice Cream Cones		
DK 664.661[083.74)		DK 669.35'5.018.23—422	
GOST 7128—74	Izdelija baranochnye	IS : 319—1974	Specification for Free-Cutting Brass Bars, Rods and Section
DK 664.951			
ČSN 57 5010/74	Vyrobky z morskych ryb. Kmenova norma	DK 666.972:691.32	
DK 666.92		IS : 2541—1974	Code of Practice for Preparation and Use of Lime Concrete
ČSN 72 2230/74	Vapno vzdušne	DK 674.038.3:674.032.47	
DK 667.613		IS : 190—1974	Specification for Coniferous Sawn Timber (Baulks and Scantligs)
PN — 74 C-81515	Wyroby lakierowe. Nieniszczace pomiary grubosci powlok	DK 674.056:621.912[083.74]	
DK 669.131.6—14.:662.932		GOST 20222—74	Stanki klepkostrogal'nye. Osnovnye parametry
IS : 3355—1974	Specification for Grey Iron Castings for Elevated Temperatures for Non-pressure Containing Parts	DK 677.017.4:677.1.064	
DK 669.14:539.389.3		CSN 80 0858/74	Zkouseni tuhosti a pružnosti plosnych textilií
PN — 74 H-04373	Proba udarnosci stali po starzeniu	DK 677.017.424.2	
DK 669.14—413		CSN 80 0700/74	Zkouseni pevnosti jednotlivych niti v tahu
ČSN 42 0209/74	Plechý tlusté oceli tríd 10 až 16 valkovane za tepla. Technické dodací předpisy	DK 677.052.948.42	
DK 669.14.620.178		IS : 7175—1974	Specification for Cots for Top Rollers
PN — 74 H-04372	Proba udarnosci metali w podwyższonych temperaturach	DK 677.533:669.14—427.5.	
DK 669.15,781—198		IS : 4948—1974	Specification for Welded Steel Wire Fabric for General Use
PN — 74 H-04371	Proba udarnosci stali w niskich temperaturach	DK 678.544.4—493:620.113	
DK 669.15,781—198		IS : 7188—1974	Methods of Test for Cellulose Acetate Flakes
PN — 74 H-04224	Analiza chemiczna zelazostopow. Zelazokrzemochrom	DK 681.237.4:778.14.072	
DK 669.16:003.62		SNV 028104/74	Mikrofilmtechnik. Zeichnungsverfilmung, 35 mm Film
IS : 2084—1974	Code for Designation of Pig Iron	DK 681.332.2	
DK 669.248.87:620.198		TGL 26455—74	Rechenstäbe. Begriffe, Technische Forderungen
VSM 37220/74	Korrosionsschutz durch metallische. Überzüge. Elektrolytische nickelüberzüge	DK 683.356:69.028.1/2	
		IS : 7196—1974	Specification for Hold Fast



- DK 684.492:645.492  
PN — 74 F—06007 Meble mieszkaniowe. Lu-  
stra w meblach. Podsta-  
wowe wymiary funkcjo-  
nale
- DK 688.31+605.175  
TGL 16918/01—74 Kleinlederwaren. Güte-  
vorschrift für Geldbörsen,  
Geldscheintaschen  
und Brieftaschen aus  
Leder
- DK 688.31+685  
TGL 16918/03—74 „ Gütevorschrift für  
Uhrarmbänder
- DK 688.31+685.175  
TGL 16918/02—74 „ Gütevorschrift für  
Geldbörsen, Geld-  
scheintaschen, Brief-  
taschen aus Nichtle-  
derwerkstoffen
- TGL 16918/04—74 „ Gütevorschrift für  
Schreib- und Doku-  
mentenmappen, Etu-  
is und Necessaires
- DK 721.054.7:69.028.1  
IS : 7152—1974 Specification for Strong  
Room Doors
- DK 771.531.001.4  
PN — 74—99465/00 Metody wyznaczania weli-  
kości fotograficznych ma-  
terialow swiatloczulych.  
Postanowienia ogo-  
lne i zakres normy
- PN — 74 C—99465/04 „ Wyznaczanie gestosci  
optycznej obrazow  
czarno-bialych w swie-  
tle odbitym
- PN — 74 C—99465/17 „ Wyznaczanie wska-  
znika przewodnbla-  
skowosci materia-  
low czarno-bialych i  
barwnych na podlo-  
zu przezroczystym
- PN — 74 c-99470/00 Fizyczne i chemiczne ba-  
dania materialow foto-  
graficznych.  
Postanowienia ogolne  
i zakres normy
- PN — 74 C-99470/03 „ Oznaczanie tempera-  
tury deformacji, tem-  
peratury oddzielania  
i temperatury topnie-  
nia warstw fotogra-  
ficznych
- DK 778.14.072:744.426  
SNV 028103/74 Mikrofilmtechnik. Zei-  
chnungsverfilmung; 35 mm  
Film. Aufnahme in Teilen
- DK 778.14.072:744.426:77.03  
SNV 028101/74 Mikrofilmtechnik. Zeich-  
nungsverfilmung, 35 mm  
Film.  
Aufnahmetechnik
- DK 778.14.072:744.426:778.124  
SNV 028102/74 „ Verkleinerungstak-  
toren für die Aufna-  
hme
- DK 778.142  
SNV 028105/74 „ Format A6,98 Bild-  
felder, Nr. 2



## novе knjige

### USAGLAŠAVANJE DIMENZIJA U GRAĐEVINARSTVU (DIMENSIONAL CO-ORDINATION)

Brošura pod naslovom »Usaglašavanje dimenzija u građevinarstvu« objavljena od strane Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu, obrađuje tekuće trendove i smernice u zemljama ECE-a. Izveštaj sadrži izvode i analize informacija primljenih iz dvadeset zemalja i to kao odgovor na pokrenuta ispitivanja prema odluci koju je doneo Komitet za stanovanje, zgrade i projektovanje ECE-a.

Česti su pozivi na rad ISO-a, koji je saradivao u pripremi upitnika, Spisak objavljenih standarda i predloga standarda ISO-a, koji se odnosi na građevinarstvo dat je u dodatku izveštaja.

Kopije izveštaja se mogu nabaviti (po ceni od 3 dolara, po kopiji) od: United Nations, Sales Section, New York ili Geneva.

### UDK KLASIFIKACIJA (UDC CLASSIFICATION)

Brošura »Skraćeni spisak decimalne klasifikacije, za klasifikaciju literature o standardizaciji«, izdata od Međunarodne federacije za dokumentaciju (FID), bazirano je na šestogodišnjem iskustvu klasifikovanja literature o standardizaciji. Ova brošura od 37 strana (publikacija № 344 FID-e), koju je izdao Dr. N.A.J. Voorhoeve je koristan pribor za sve koji žele da klasifikuju literaturu o standardizaciji ili standarde kao takve i dobro će doći odeljenjima za standardizaciju industrijskih preduzeća, bibliotekama i centrima za dokumentaciju koji su zainteresovani za standardizaciju.

Kopije se mogu dobiti (po ceni od 4 dolara, uključujući i poštarinu) od FID, Hofweg 7, The Hague, Netherlands.















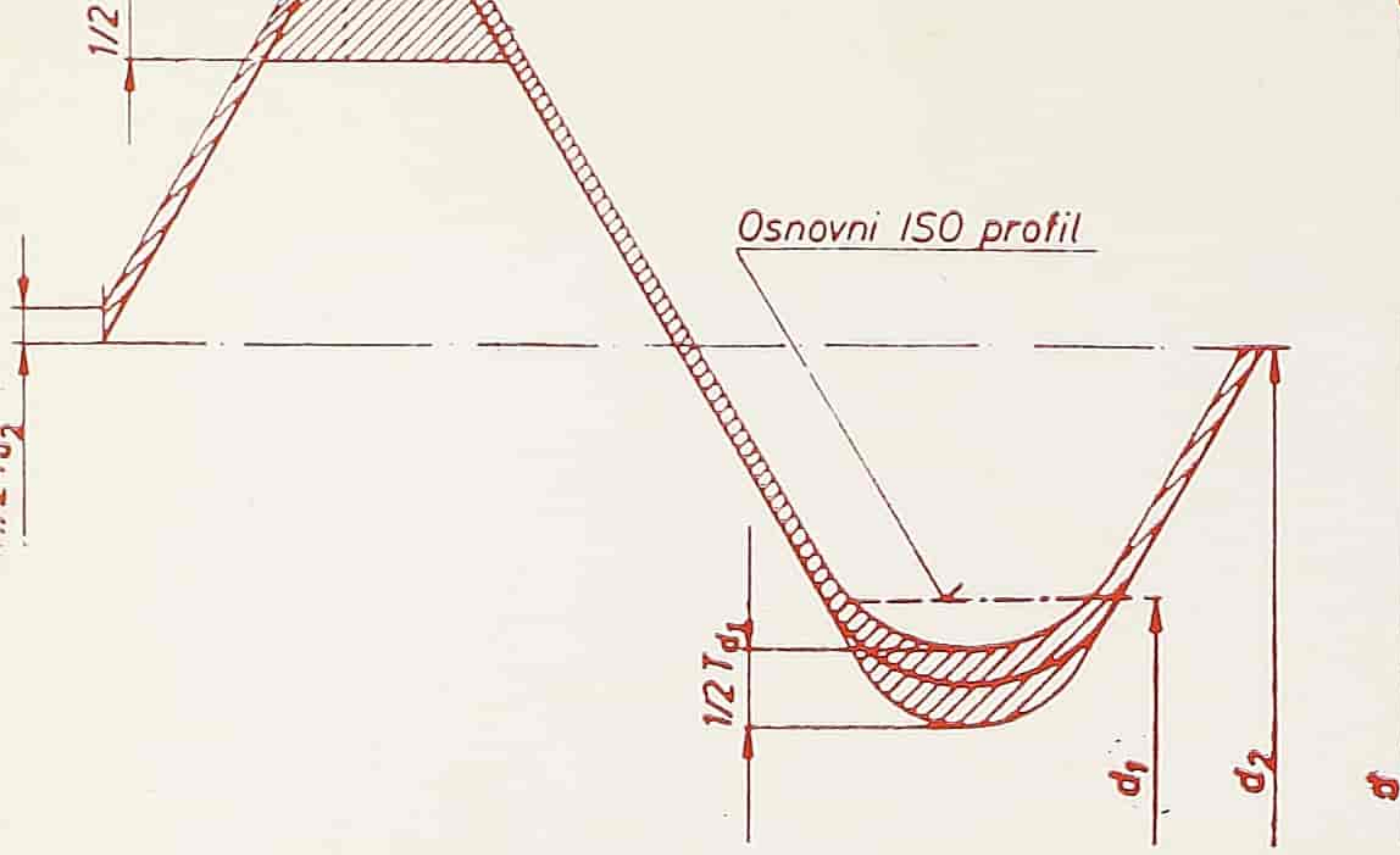


# metri s tro ISO p

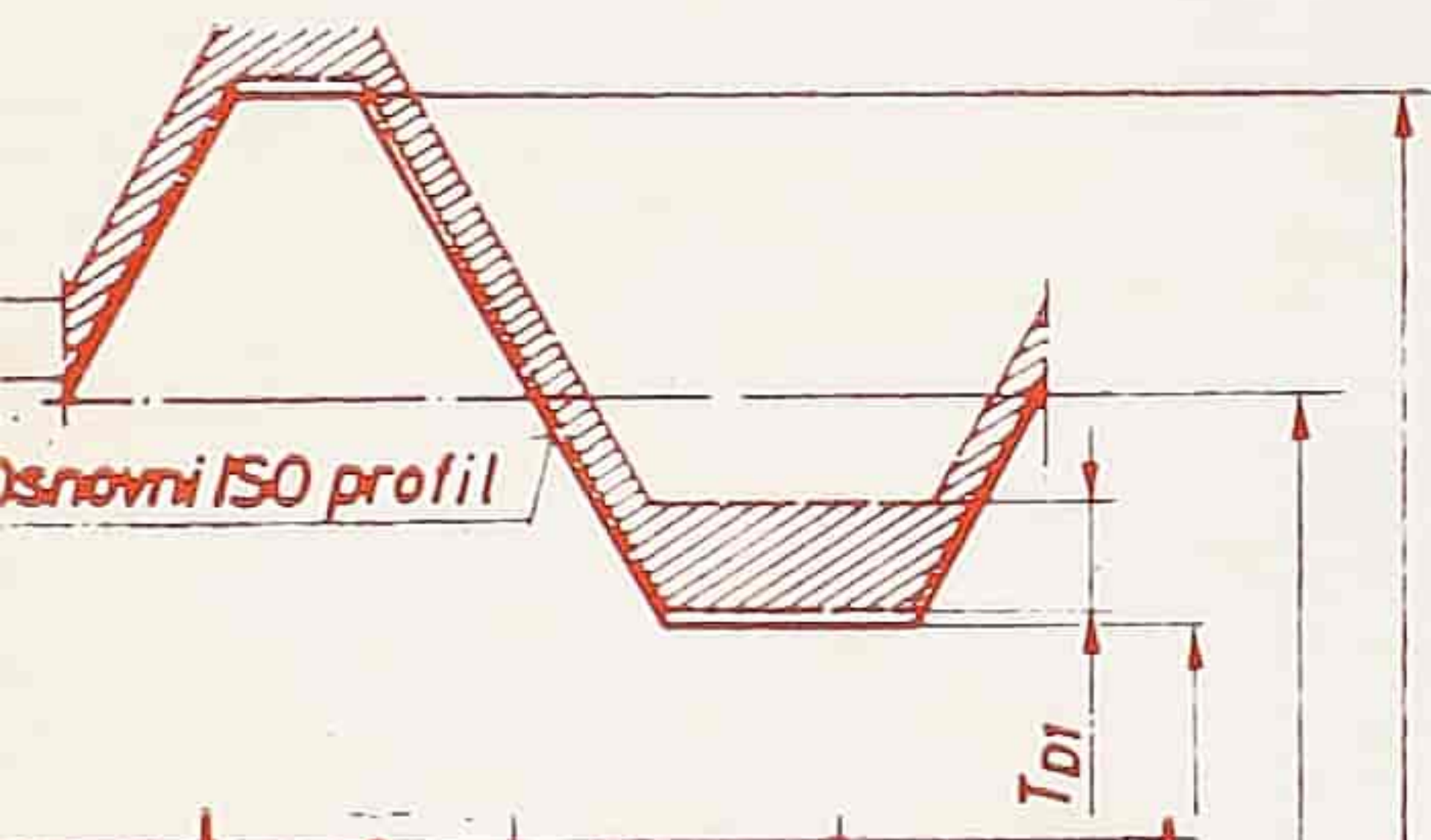
428/1975



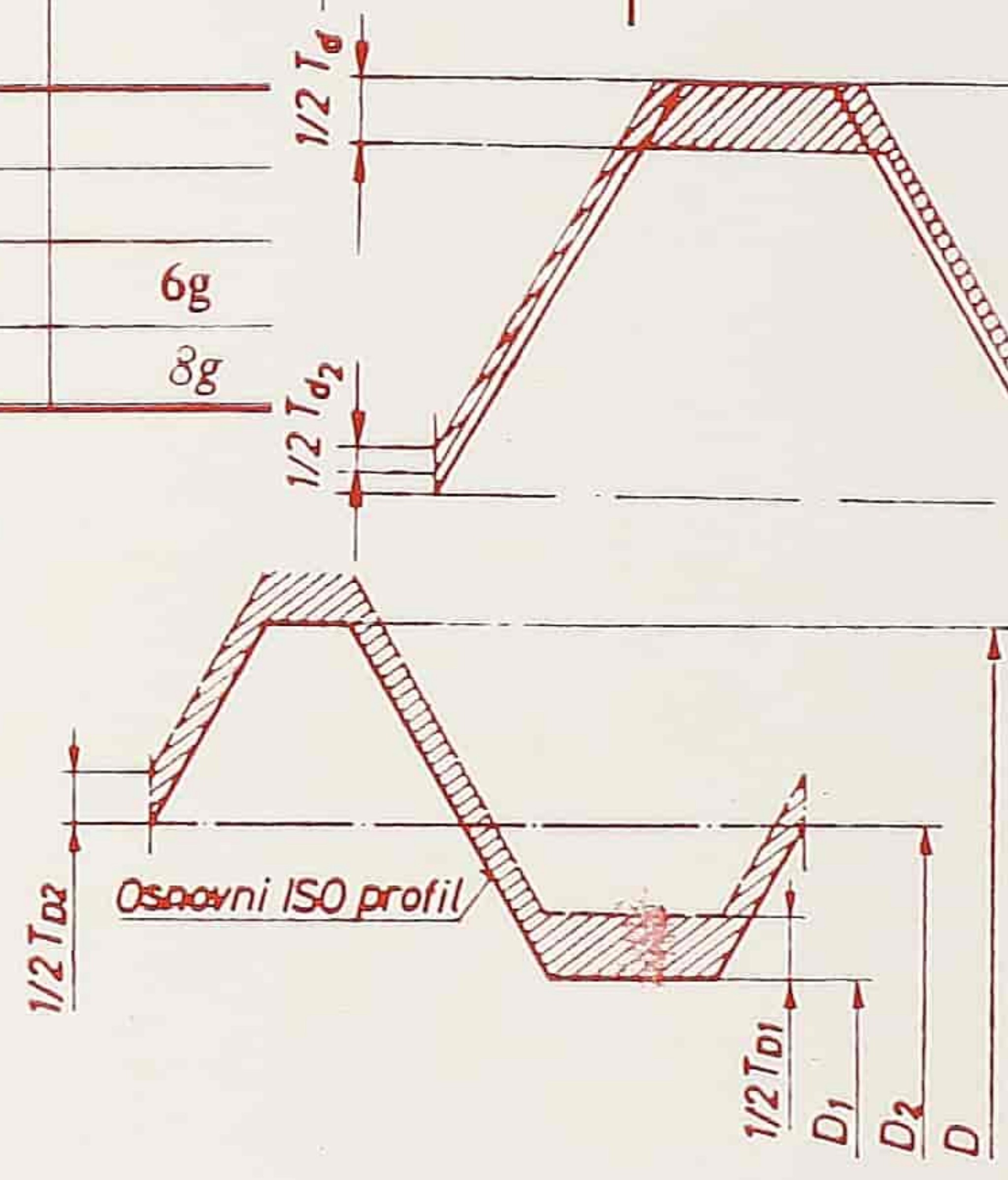
nova zbirka standarda  
Jugoslovenskog zavoda  
za standardizaciju



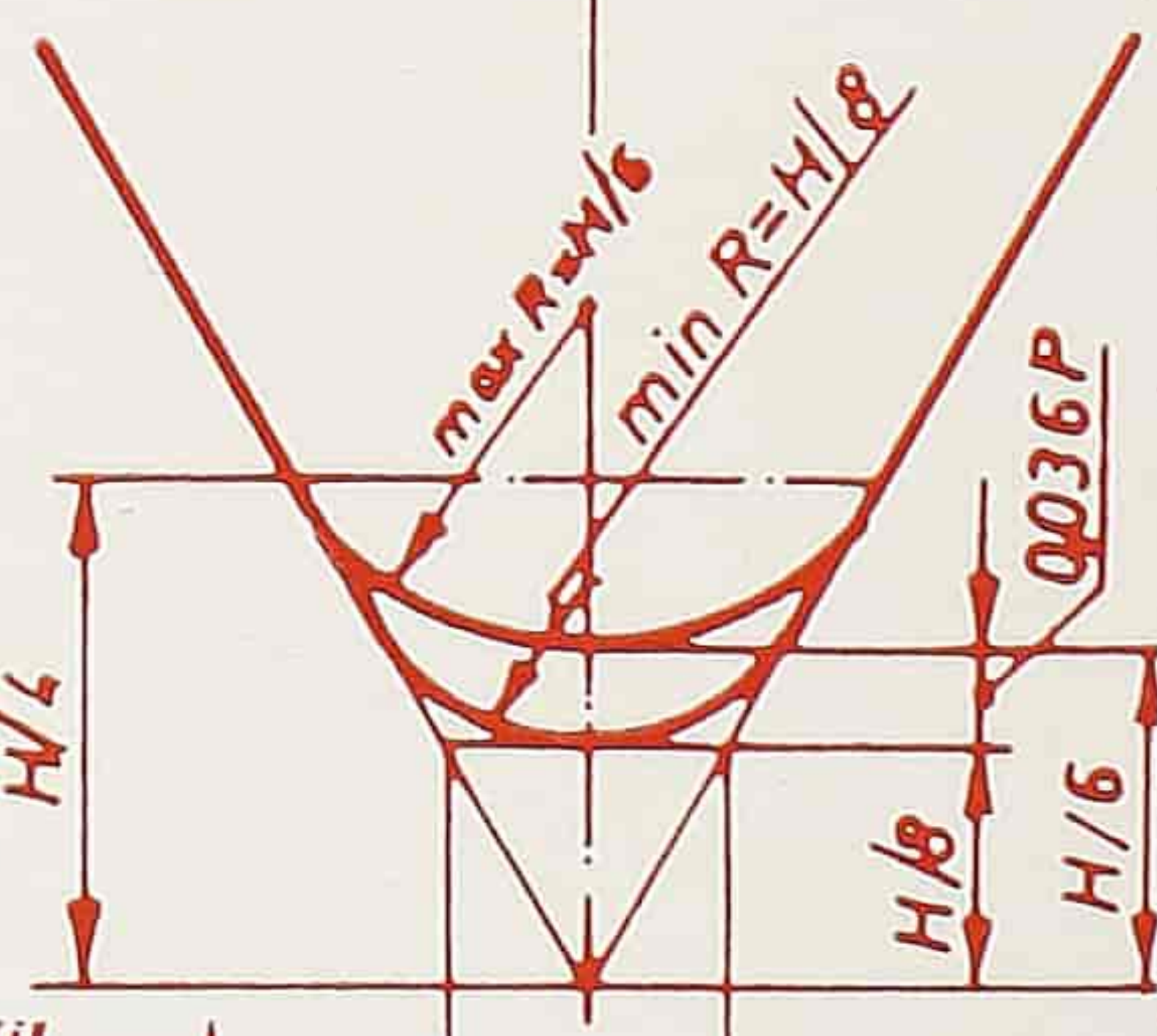
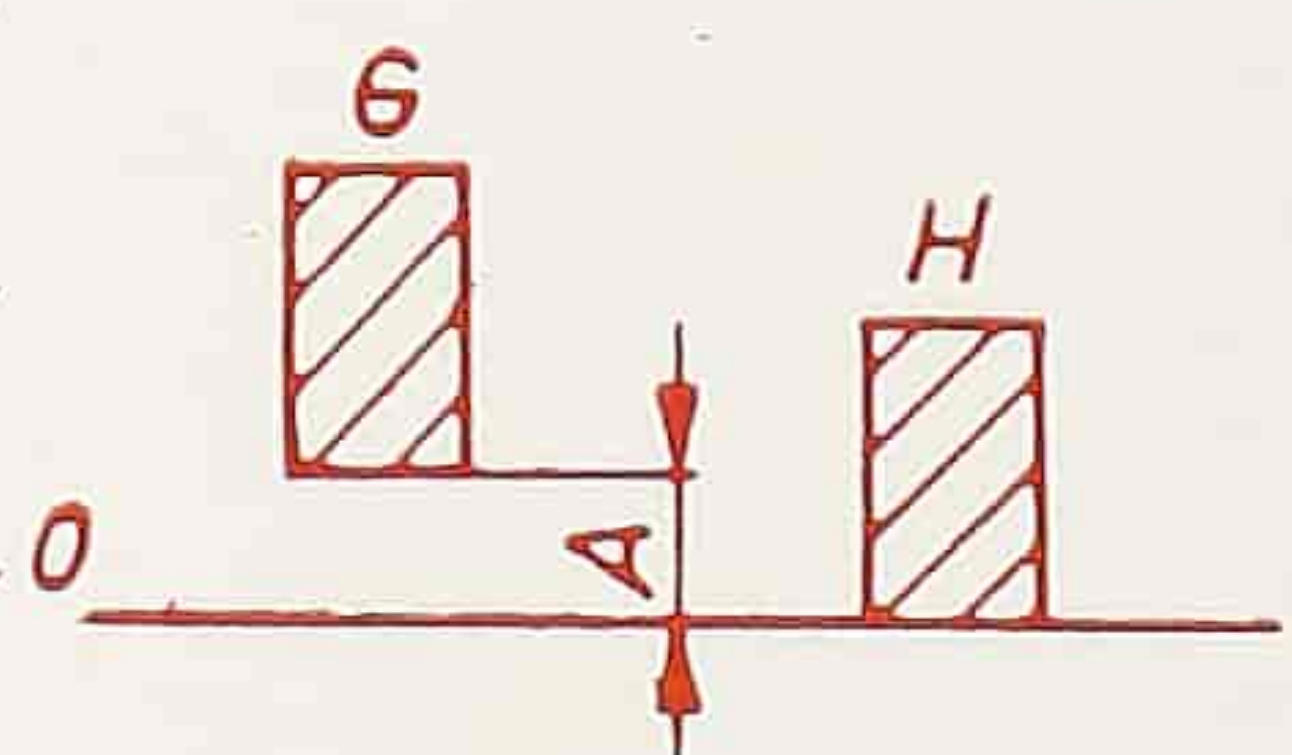
Kvalitet	Veliki zazor, polje e			Mali zazor, polje g		
	dužina nošenja			dužina nošenja		
	S	N	L	S	N	L
fini						
Srednji		6e	7e6e	5g6g	6g	
Grubi					8g	



0,75	+38	+ 63	-
	+13	+ 38	
1	+45	+ 75	+105
	+15	+ 45	+ 75
1,5	+51	+ 85	+119
	+17	+ 51	+ 85
2	+57	+ 95	+133
	+19	+ 57	+ 95



Slika 6



+138	+188	+238	+150
+ 88	+138	+188	+ 75
+ 54	-	-	-
+ 31	-	-	-
+ 60	+ 85	-	+ 76
+ 35	+ 60	-	+ 38
+ 71	+101	+131	+ 90
+ 41	+ 71	+101	+ 45
+ 83	+117	+151	+102
+ 49	+ 83	+117	+ 51
+ 95	+133	+171	+114
+ 57	+ 95	+133	+ 57
+115	+160	+205	+134
+ 70	+115	+160	+ 67
+75	+125	+175	+135
+25	+ 75	+125	+ 85
+80	+133	+186	+151
+27	+ 80	+133	+ 98
+90	+150	+210	+170
+30	+ 90	+150	+110
	+170	+230	+290
	+170	+230	+ 90

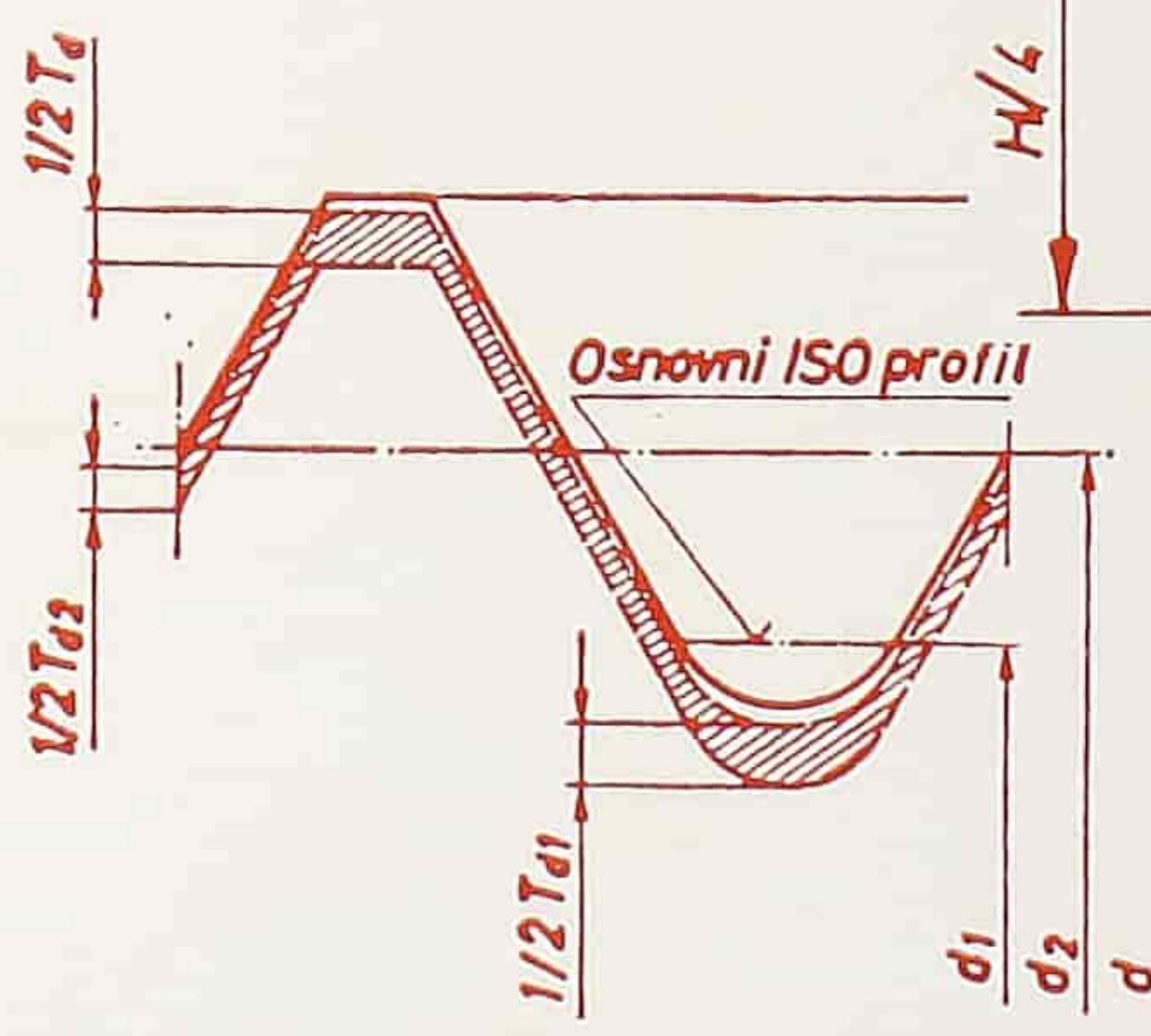
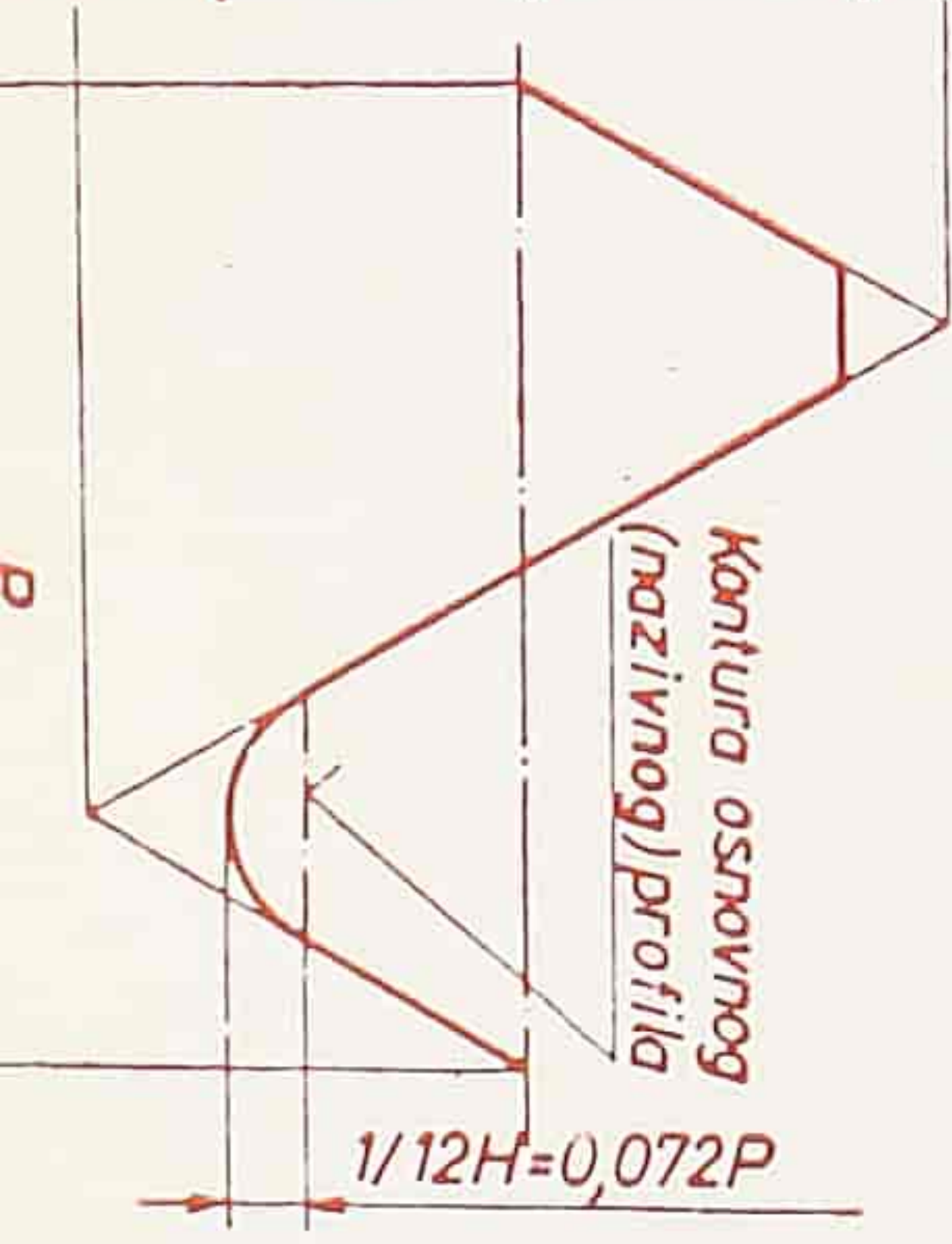


Tabela 4

Nazivni prečnik navoja d		Korak P	Dužina nošenja			
			S	N		L
iznad	do		do	iznad	do	iznad
0,99	1,4	0,2	0,5	0,5	1,4	1,4
		0,25	0,6	0,6	1,7	1,7
		0,3	0,7	0,7	2	2

Vrednosti u mm

